

NACIONĀLĀ ELEKTRONISKO
PLAŠSAZIŅAS LĪDZEKĻU PADOME

Rīgā, 2021. gada 17.jūnijā

LĒMUMS Nr. 279/1–2 (18012000001021–2)

**Par administratīvā soda uzlikšanu
administratīvā pārkāpuma lietā Nr. 18012000001021**

Izskatot 2021. gada 7.maijā uzsākto administratīvā pārkāpuma lietu par iespējamo Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma (turpmāk arī – EPLL) 24.panta ceturtās daļas pārkāpumu, tādejādi pieļaujot EPLL 80.panta pirmajā daļā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu elektroniskā plašsaziņas līdzekļa VSIA “Latvijas Televīzija” (turpmāk arī – LTV), reģistrācijas numurs 40003080597, darbībā, Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome (turpmāk – Padome) šādā sastāvā – Padomes priekšsēdētājs Ivars Āboliņš, Padomes locekļi Patriks Grīva, Ieva Kalderauska un Jānis Eglītis, piedaloties VSIA “Latvijas Televīzija” pārstāvjiem,

konstatē:

[1] Padome ir veikusi VSIA “Latvijas Televīzija” programmas “LTV1” (Apraides atļauja Nr.AA–057/1, Darbības pamatnosacījumi Nr.AA–057/1–1) pārbaudi par programmas ietvaros 2021.gada 29. martā izplatīto raidījumu “Aizliegtais paņēmiens” un tā atbilstību normatīvo tiesību aktu prasībām un konstatējusi turpmāk minēto.

[2] Padomes locekļi ir iepazīnušies ar Padomes Monitoringa departamenta 2021.gada 7.maija pārbaudes ziņojumu Nr. P/2021/6–6/62, kurā tika konstatēts, ka programmas „LTV1” ietvaros 2021.gada 29.martā tiek izplatīts raidījums “Aizliegtais paņēmiens”.

[2.1] **2021.gada 29.martā no pulksten 19:00:00 līdz pulksten 19:52:22** tiek izplatīts raidījums “Aizliegtais paņēmiens” (turpmāk arī – Raidījums) par imunitāti pret Covid–19, kas veidojas, cilvēkam izslimojot vai vakcinējoties. Raidījumu vada žurnālists Guntis Bojārs.

Pulksten 19:00:21 Raidījuma vadītājs G.Bojārs Raidījuma ievaddaļā saka, ka šovakar “Aizliegtajā paņēmienā” operācija “Imunitāte pret Covid–19” un tās laikā iedziļināšoties, kā,

izslimojot šo slimību vai vakcinējoties pret to, cilvēka organismā veidojas antivielas, cik tās ilgstoši var būt noturīgas, jeb cik ilgā laika periodā cilvēks būs pasargāts un neraslims vai arī cik bieži cilvēkiem vajadzēs vakcinēties, kā arī šīs operācijas ietvaros aptuveni 25 cilvēki izies Covid-19 antivielu testus un tiks jautāts ekspertu viedoklis par trim cilvēku grupām, no kurām, pirmkārt, cilvēki, kuri it kā ar Covid-19 nav slimojuši, bet sūdzības ir bijušas vai nevarētu būt tā, ka viņi tomēr ir izslimojuši nemanāmi, otrkārt, tie būšot cilvēki, kuri izslimojuši un kāds ir viņu antivielu daudzums un aizsardzības līmenis un kā tas ir mainījies, jo vairākiem cilvēkiem antivielām rādītāji tika fiksēti arī šī gada sākumā. Un, vai taisnība, jo smagāk cilvēks ir slimojis, jo vairāk antivielu. Treškārt, tikšot aplūkoti vakcinētie cilvēki, kas jau ir vakcinējušies ar Latvijā pirmajām pieejamajām vakcīnām Pfizer/Biontech un šie cilvēki jau ir saņēmuši divas vakcīnu devas, bet daļa ar AstraZeneca vakcīnām, kuriem ir bijusi viena pirmā deva, kādi būs antivielu līmeņi un šeit īpaša grupa seniori, kuri AstraZeneca vakcīnas saņēma pirmie.

Pulksten 19:02:35 Raidījuma vadītājs G.Bojārs studijā saka, ka šovakar atgriežas pie temata Covid-19 un tieši šovakar tikšot runāts par antivielām, kurām tā kā būtu jāizstrādājas gan pēc izslimošanas, gan arī pēc vakcinācijas, ko nozīmē šīs antivielas, cik to ir daudz, tās tiks mērītas un pie viena arī centīsies noskaidrot, cik ilgi šādas antivielas varētu saglabāties, proti, cik cilvēks ilgi neraslims ar Covid-19.

No pulksten 19:03:24 līdz pulksten 19:44:19 Raidījumā tiek demonstrēts sižets, kura laikā cita starpā tiek izplatīta šāda informācija:

Pulksten 19:03:28 žurnālists G.Bojārs saka, ka pirmais, ko, runājot par šo tematu, esot jāatgādina, ka cilvēka imunitāte pret dažādām saslimšanām ir ļoti atšķirīga – ir slimības, ko cilvēks izslimo un neslimo vairs nekad, ir tādas slimības pret kurām imunitātes nav un arī zinātnieki līdz šim to nav spējuši radīt, pat ar vakcīnām un ir arī tādas slimības, pret kurām pēc saslimšanas kādu laiku imunitāte turas, bet pēc tam pazūd. Līdz šim mums pazīstamākā šajā ziņā esot bijusi gripa, proti, saslimstot vienu ziemu, tā varēja atkal būt klāt nākamajā ziemā un tie, kuri vakcinējas, dara to katru gadu. Šobrīd galvenais pasaules jautājums esot par to, kāda ir un būs Covid-19 izraisošā koronavīrusa daba, kāda būs jau izslimojušo cilvēku imunitāte pret to. Ja būs, tad cik ilga, un šobrīd jau esot bijuši gadījumi, kad cilvēks, to izslimojot, pēc pusgada ar to slimo atkal, bet vēl jo svarīgāks esot jautājums, kāda būs vakcīnu radītā imunitāte, vai pietiks ar vienu reizi un viss vai tomēr vajadzēsot vakcinēties katru gadu vai varbūt katru pusgadu. Daudzu atbilžu vēl neesot, jo vīruss ir jauns un daudzām atbildēm vienkārši vajagot laiku, bet atbildes tiek meklētas un viens no galvenajiem veidiem, kā to darīt, ir analizēt gan

slimības, gan vakcīnu radītās antivielas cilvēka organismā. Ļoti smalki šīs antivielas pētot zinātnieki – kādas un cik daudz ir, cenšoties skaidrot, kāpēc tās ir vai kāpēc to nav, kāda būs to ietekme nākotnē. Savukārt bioķīmijas uzņēmumi tajā pašā laikā šīs zināšanas cenšoties pārvērst dažādos laboratoriju testos, kurus jau var lietot ikviens iedzīvotājs, lai vismaz gūtu nojausmu – ir antivielas vai nav, daudz vai maz, uztraukties vai nē un šādas iespējas ir arī Latvijā un interese par to esot liela, kas tika secināts pēc tam, kad “Facebook” kontā tika saņemtas daudz vēstules pēc “Aizliegtā paņēmiena” aicinājuma dalīties cilvēkiem, kuriem ir pieredze ar antivielu noteikšanu. Lielo interesi par antivielu testiem apstiprina arī E.Gulbja laboratorijas ārsts.

Pulksten 19:06:15 E.Gulbja laboratorijas ārsts J.Stašulāns saka, ka, neskatoties uz to, ka antivielu testi no valsts netiek apmaksāti, pieprasījums esot diezgan iespaidīgs, tas ir simtiem pieprasījumu dienā tieši uz antivielu noteikšanu.

Pulksten 19:06:29 žurnālists G.Bojārs saka, ka, pētot iedzīvotāju atsūtītos testus, konstatē, ka tie ir ļoti dažādi, atšķirīgi ir arī to rezultāti un salīdzināt tos visus nav iespējams. Pētot divu lielāko Latvijas laboratoriju E.Gulbja un Centrālās laboratorijas piedāvājumus: ir ātrie testi – vislētākie, kas tikai pasaka ir vai nav antivielas; ir puskvantitatīvie, tie, kas antivielas izsaka koeficientos; esot vēl kvantitatīvie, kas nosaka to daudzumu uz mililitru. Daži no testiem domāti visiem, daži tikai vakcinētajiem un vēl testi atšķiroties pēc to ražotāja, piemēram, antivielas mērot arī pret vīrusa radziņu – Spaiku.

Pulksten 19:07:06 E. Gulbja laboratorijas ārsts J.Stašulāns saka, ka, protams, Spaiks jau arī gluži nesastāvot no vienas molekulas, tā esot ļoti sarežģīta proteīna telpiska struktūra un starp ražotājiem arī esot atšķirības, no kuras daļas, pret kuriem Spaik proteīniem, tādēļ diemžēl vēl joprojām nav salīdzināmi šie te rezultāti starp dažādiem ražotājiem.

Pulksten 19:07:30 žurnālists G.Bojārs atzīmē vienu antivielu testu vakcinētajiem no Raidījumam iesūtītajām vēstulēm. E. Gulbja laboratorija antivielu daudzums – pozitīvs, kvantitatīvais rezultāts: 3.30 uz mililitru, Centrālā laboratorija – antivielas ir, rezultāts 1308.0 uz mililitru, jeb teju 500 reižu vairāk.

Pulksten 19:07:53 E. Gulbja laboratorijas ārsts J.Stašulāns saka, ka tie esot kvantitatīvie testi un cilvēkiem, kuri ir vakcinējušies un grib pārlicināties par to, vai antivielu veidošanās notiek, var veikt šos mērījumus un rezultāts būs kvantitatīvs vienībās uz mililitru. Esot arī jāsaprot tas, ka ir dažādas antivielu klases, vai tās ir tikai IGg antivielas vai kopējās antivielas, kam žurnālists G.Bojārs piemetina, ka dažādu laboratoriju starpā tos nevarot salīdzināt.

Pulksten 19:08:25 SIA "Centrālā laboratorija" valdes locekle Jeļena Storoženko saka, ka laboratorijas strādājot ar dažādām sistēmām. Laboratorija vienmēr rakstot komentāros, kāds ir references intervāls. Mazāk vai vairāk attiecīgi kādos gadījumos ir pozitīvs vai kādos negatīvs. Katram ražotājam tie atšķiroties, ja runā par antivielu daudzumu atšķiras gan vienības, gan visi skaitļi.

Pulksten 19:09:03 E. Gulbja laboratorijas ārsts J.Stašulāns saka, ka viennozīmīgi tās esot dažādas metodes un, ja mērot ar lineālu centimetrus, tad jāsalīdzina arī esot centimetros, bet nevis collās.

Pulksten 19:09:23 žurnālists G.Bojārs saka, ka Valsts imunizācijas padomes vadītāja Dace Zavadska iesakot vispār šādus testus netaisīt.

Pulksten 19:09:31 Valsts imunizācijas padomes vadītāja Dace Zavadska saka, ka to jau varot darīt, taču šeit esot vietā teiciens, ko lietojam: "*Ir aitas – būs cirpēji.*" Jo laboratorijām tas esot mārketinga un sava veida ieguvums un, protams, ja cilvēkam esot interese, to varot darīt, taču pēc šī rezultāta neviens profesionāls infektologs vai cilvēks, kas kaut ko saprotot no tā, nevarēšot atbildēt un sniegt secinājumus, kā vienīgi to, ka cilvēkam ir antivielas, uz ko žurnālists G.Bojārs piemetina, ka Gulbja laboratorijas pārstāvis gan iebilstot pret to, jo testu metodes gluži neesot izstrādājuši cilvēki no ielas, bet arī speciālisti.

Pulksten 19:10:22 E. Gulbja laboratorijas ārsts J.Stašulāns saka, ka tās organizācijas vienkārši aicinot uzticēties vakcīnām un uzskatot, ka laboratorijās nav jāmēra šie antivielu testi, jo tās gluži neesot neitralizējošās antivielas, taču katrs ražotājs pierāda, ka tā korelācija ar neitralizējošo antivielu līmenī ir adekvāta, līdz ar to, lai saņemtu kaut kādu iekšējo pārlicību, ka cilvēka imūnā sistēma uz konkrēto vakcīnu noreāģējusi un tas darbojas, viņš kā cilvēks to labprāt zinātu, uz ko žurnālists G.Bojārs piemetina, ka noteikt vai nenoteikt antivielas un tērēt vai netērēt tam naudu, tas esot katra paša ziņā un vērš skatītāju uzmanību, ka gadījumā, ja šāds tests tiek taisīts, tad salīdzināms esot tikai vienas veida un vienas laboratorijas tests. "Aizliegtais paņēmiens" komanda arī esot veikusi šos antivielu testus, ievērojot noteikumu par vienu laboratoriju un viena veida testu.

Pulksten 19:12:36 žurnālists G.Bojārs saka, ka antivielas esot tās, kuras raksturo iespējamo aizsardzību pret saslimšanu ar Covid-19 un šīs antivielas tiks mērītas trīs grupās: 1. grupa – cilvēki, kuri nav slimājuši ar Covid-19 vai tomēr ir, bet paši to nezina; 2. grupa – cilvēki, kuri ir izslimojuši ar Covid-19; 3. grupa – cilvēki, kuri ir vakcinējušies.

Pulksten 19:27:46 žurnālists G.Bojārs saka, ka visbeidzot trešā grupa – vakcinētie, kuriem arī tikšot mērīts antivielu daudzums un atgādina vakcīnu būtību kā tās rada antivielas, proti, slimojot un izslimojot antivielas rodas dabisku reakciju rezultātā, tad vakcinējoties antivielu rašanās tiek apzināti provocēta un tieši ar vakcīnām. Antivielu mērījumiem tiek izvēlētas divas Latvijā visizplatītākās vakcīnas Pfizer/Biontech un AstraZeneca. Pirmās, kuras tiks apskatītas, būšot Pfizer/Biontech vakcīnas un cilvēki, kuri ar tām ir vakcinēti. Tiek atgādināts, ka ar šīm vakcīnām vakcinācija sākās gadumijā un pirmie tās saņēma Latvijā noteiktā svarīgākā riska grupa mediķi un cits slimnīcas personāls. Šai vakcīnai esot nepieciešamas divas vakcīnas devas – viena, tad otra aptuveni pēc viena mēneša un imunitātes veidošanā abām ir vienlīdz liela nozīme.

Pulksten 19:28:48 Valsts imunizācijas padomes vadītāja Dace Zavadzka saka, ka esot zināms, ka, piemēram, mesindžera vakcīnām ar vienu devu ir tikai 50 procenti aizsardzība vidēji un tā tas arī esot un aizsardzība izveidojoties pēc otrās vakcīnas. Vakcīnai Pfizer/Biontech laba aizsardzība esot septiņas dienas pēc vakcīnas otrās devas un vakcīnai Moderna ir 14 dienas pēc vakcīnas otrās devas.

Pulksten 19:29:10 žurnālists G.Bojārs saka, ka tāpat, lai sasniegtu labu aizsardzību, ir nepieciešamas divas devas Pfizer/Biontech un visi tālāk aplūkoti cilvēki ir saņēmuši divas devas. Tāpat sieviete 26 gadi – vakcīnas otrā deva ir saņemta 20.februārī un tas ir aptuveni mēnesi pirms veiktā antivielu testa, kurš uzrādīja 10.10, kas šobrīd ir augstākais redzētais skaitlis. Tālāk sieviete 33 gadi, otro devu saņēma februārī un antivielu daudzums 8.97, mazliet mazāk, bet arī daudz. Sieviete 43 gadi – pirmā pote ar Pfizer/Biontech bija 29.decembrī, otrā 9.janvārī, antivielas – 7.28 un visvecākā šīs vakcīnas pārstāve sieviete 61 gads otrā pote 19.janvārī, tāpat vairāk kā divus mēnešus pirms antivielu testa martā, antivielas – 5.81, kas ir vismazāk no visiem, bet, ja salīdzina ar tiem, kuri bija tikai izslimojuši Covid-19, tad rādītājs ir augsts. Vērtējot šo sadaļu, žurnālists G.Bojārs secina, ka, jo jaunāks cilvēks, jo augtāks antivielu daudzums, jo vecāks, jo mazāks. Sakritība vai nē, tas neesot zināms un vēl tiek secināts, ka antivielu daudzums esot lielāks tiem, kuriem ir bijušas vairāk sūdzības par pašsajūtu, taču varbūt tā ir tikai sakritība. Tāpat arī pēc vakcinācijas antivielu daudzums esot par kārtu lielāks kā cilvēkiem, kuri ir tikai izslimojuši šo vīrusu. Bez tam žurnālists G.Bojārs arī piemetina, ka vakcinētos ar Pfizer/Biontech ir pētījuši arī E.Gulbja laboratorijas speciālisti, kopā 85 cilvēkus, kuriem esot veikti trīs mērījumi pirms vakcinācijas, 22 dienas pēc pirmās potes un 7 dienas pēc

otrās potes, vecuma griezumā datu neesot, citādi – antivielu skaitļi līdzīgi raidījumā atspoguļotajiem datiem.

Pulksten 19:31:43 E. Gulbja laboratorijas ārsts J.Stašulāns saka, ka cipari esot jāuztver tīri orientējoši, tas ir, ja pēc pārslimošanas vidējais cipars ir ap četri, tad pēc pirmās potes tas jau ir apmēram pieci līdz seši, bet divas nedēļas pēc otrās potes IGa noreagējot ātrāk un tas jau esot vairāk kā desmit līdz trīspadsmit, bet IGg esot septiņi ar pusi, astoņi.

Pulksten 19:32:23 žurnālists G.Bojārs saka, ka līdzīgi sanākot arī Raidījuma ietvaros veiktajos rezultātos.

No pulksten 19:32:56 žurnālists G.Bojārs saka, bet kā ar AstraZeneca vakcīnām. Taisām antivielu testus cilvēkiem, kuri saņēmuši AstraZeneca vakcīnas. Tiek atgādināts, ka vakcīnas ar AstraZeneca tika sāktas šī gada februāra sākumā, vispirms valsts augstākās amatpersonas, bet tad nākamās riska grupas pēc mediķiem – seniori, sociālo aprūpes centru darbinieki. Par šo vakcīnu runājot, jāizceļ divas galvenās atšķirības no iepriekš minētajām Pfizer/Biontech vakcīnām: pirmā ir tā, ka šobrīd neesot vēl oficiāli apstiprināts vakcīnas iedarbīgums senioru vidū, jo vakcīnas pētījuma datus, ko uzņēmums esot iesniedzis Eiropas Zāļu aģentūrā senioru grupas aptvere esot tikusi atzīta par pārāk mazu, kas nenozīmējot, ka vakcinēt ar tām seniorus nedrīkstot, drīkst un nav šaubu par vakcīnas drošumu, bet par iedarbīgumu nav skaidrs, līdz ar to esot valstis, kuras ir izlēmušas uz senioriem šīs vakcīnas netērēt, taču Latvija esot gan nolēmusi ar šīm vakcīnām seniorus vakcinēt. Un otra atšķirība no Pfizer/Biontech vakcīnām, kurām ir būtisks abu devu komplekts, bet AstraZeneca gadījumā galvenā esot pirmā pote, otrā pote, kas varot būt pat pēc trīs mēnešiem, esot tikai sava veida pārklājs izstrādātajai imunitātei, kas esot minēts gan AstraZeneca aprakstos un uz to norādot arī Zavadska.

Pulksten 19:34:21 Valsts imunizācijas padomes vadītāja Dace Zavadska saka, ka vīrusa vektora vakcīnām, ko pierādot gan Janssen, gan AstraZeneca, ka apmēram divas līdz trīs nedēļas pēc pirmās devas saņemšanas ir laba antivielu atbilde un noturība, kas esot, jo Janssen vakcīnai pagaidām vispār esot tikai viena deva, turpretī AstraZeneca vakcīnai cilvēki varot mierīgi sagaidīt otro devu pēc divpadsmit nedēļām, jo viņiem esot labs aizsardzības līmenis.

Pulksten 19:34:47 žurnālists G.Bojārs saka, ka pēc divām, trim nedēļām kopš esot saņemta vakcīnas pirmā pote, tātad vismaz 14 dienas pēc potes antivielām jau esot jābūt diezgan, lai to sauktu par aizsardzību un tas esot ļoti būtisks apgalvojums, kad no testa rezultātiem tikšot izdarīti secinājumi, jo šobrīd Latvijā ar divām AstraZeneca vakcīnām lielākoties neviens vakcinēts vēl neesot, tādēļ tikšot testēti cilvēki, kuri ir saņēmuši vienu poti.

E. Gulbja laboratorijas pētījumā cilvēki, kuri vakcināti ar AstraZeneca vēl neesot iekļauti, jo šāds pētījums esot sācies tikai tagad, līdz ar to Raidījuma ietvaros savāktie dati var teikt būšot pirmie. Sieviete 77 gadi Antoņina, ar kuru tiek iepazīstināts atklāti un kura poti saņēma 4.martā, nekādu lielu sūdzību pēc tās neesot bijis. Uz žurnālista G.Bojāra jautājumu Antoņina saka, ka ar AstraZeneca vakcīnu nav gribējusi vakcinēties, jo tai esot slikta slava, pēc kā žurnālists G.Bojārs atzīmē, ka šai vakcīnai esot bijusi grūtāks ceļš nekā pārējām vakcīnām, jo jau šīs vakcīnas izpētes laikā uz brīdi pētījumi esot pārtraukti, jo pētījumu stadijā esot bijis gadījums, kad parādījušās aizdomas, ka atsevišķos gadījumos vakcīna var izsaukt trombozi, arī Eiropā un Latvija tā paša iemesla dēļ vakcīnas lietošana uz laiku tika apturēta, taču tagad viss esot izmeklēts un saistība neesot atrasta, līdz ar to vakcinācija ir atjaunota, bet, treškārt, kompānijai brīžiem klibojot vakcīnu piegāde. Tiek atgādināts, ka Antoņina tika sapotēta 4.martā, bet antivielu tests tika taisīts 22.martā, tātad deviņpadsmit dienas pēc potes, kas iegūloties rāmjos, kad aizsardzībai jau esot jābūt labai un antivielu rezultāts 1.11. Antivielas ir, bet knapi pāri koeficienta 0.8 robežai, pretēji tam, ka par vakcīnām Pfizer/Biontech gadījumā tika runāts par skaitļiem septiņi, astoņi un pat desmit. Tālāk vīrietis 74 gadi poti saņēma 5.martā, antivielu tests taisīts 23.martā, tātad arī 19 dienas vēlāk, antivielas 1.5, kas ir nedaudz pāri robežai. Tālāk vīrietis 74 gadi poti saņēma 12.martā, tests taisīts 24.martā, kas ir 13 dienas vēlāk, kas nav īsti divas nedēļas vēlāk, antivielu rezultāts negatīvs ar koeficientu 0.31, taču vajagot vismaz 0.8. Varbūt antivielas vēl būs, varbūt par agru, taču šobrīd par aizsardzību īsti runāt nevarot. Tālāk sieviete 72 gadi poti saņēma 12.martā, tests taisīts 24.martā, kas var teikt ir divas nedēļas vēlāk, antivielu rezultāts negatīvs ar koeficientu 0.09, kas liek jautāt, vai šī sieviete vispār ir vakcinēta, jo šādus rādītājus uzrādīja neslimojušiem cilvēkiem. Tālāk sieviete 69 gadi poti saņēma 1.martā, antivielu tests taisīts 23.martā, tātad arī 24 dienas pēc potes, antivielas 5.01, kas ir krietni vairāk nekā iepriekšējiem, iespējams, tādēļ, ka kopš potes esot pagājis vairāk laika, taču, skaidrojot sīkāk, tika konstatēts, ka šai sievietei ir bijušas arī vislielākās sūdzības pēc vakcinācijas un sieviete ir vienīgā, kurai ir bijusi paaugstināta temperatūra pat pāri 38 grādiem, organisms reaģējis. Intereses pēc tiek uztaisīti testi arī jaunākiem cilvēkiem, kuri esot sociālo aprūpes centru darbinieki un arī saņēmuši AstraZeneca vakcīnu un kuri bijuši vakcināti agrāk. Sieviete 45 gadi, pirmā vakcīna 12.februārī, pēc potes bijusi stipra reakcija temperatūra, slikta pašsajūta, antivielu tests veikts 24.martā, vairāk nekā mēnesi pēc potes, rezultāts 2.83, kas ievērojami pārsniedz, taču vienalga krietni mazāk nekā ar Pfizer/Biontech vakcīnu. Sieviete 29 gadi, pirmā vakcīna 12.februārī, antivielu tests veikts 24.martā, rezultāts 2.56, tātad līdzīgi.

Sieviete 22 gadi, pirmā vakcīna 12.februārī, antivielu tests veikts 24.martā, rezultāts 6.2 un tas esot skaitlis, kas sāk tuvināties Pfizer/Biontech vakcīnu efektam, taču te esot jāatgādina, ka sievietei 26 gadi, kura vakcinēta ar Pfizer/Biontech radītājs bija pāri desmit. Secinājums – rādītāji ļoti atšķirīgi, bet vidēji par kārtu zemāki kā Pfizer/Biontech vakcīnai un esot nelielas bažas, ka vairākiem senioriem antivielu rādītāji šobrīd esot ļoti zemi, bet dažiem organisms īsti neesot reaģējis uz vakcīnu. Līdz ar to šeit rodas jautājums par AstraZeneca vakcīnu iedarbīgumu senioru vidū un tiek atgādināts, ka oficiālā līmenī to iedarbīgums senioru vidū nav apliecināts. Savukārt runājot par visiem skaitļiem, norādām, ka izdarīt tādus secinājumus, ka koeficients 10 ir labāks kā koeficients 2 nevarot. Jā, iespējams, antivielu ir vairāk, taču būtiskākais jautājums ir, cik ilgi tās turēsies un nodrošinās cilvēka aizsardzību un tas vēl šobrīd esot neatbildēts jautājums.

No pulksten 19:44:20 Raidījuma vadītājs G.Bojārs atgriežas studijā un runā ar attālināti pieslēgtajām raidījuma viesēm Ievu Stūri vakcinācijas projekta komunikācijas koordinatori un Inetu Popēnu Zāļu valsts aģentūras pārstāvi.

Pulksten 19:44:45 žurnālists G.Bojārs saka, ka tas, kas radot bažas, ir par sadaļu seniori un vakcīna AstraZeneca un neesot runa par drošību, bet par iedarbīgumu, jo šajā sadaļā par senioriem un AstraZeneca neesot oficiāli pateikts, ka senioru grupā tā būs tikpat iedarbīga kā citās vecuma grupās. Žurnālists G.Bojārs jautā, vai sižetā redzami rādītāji, kas ir aptuveni divas nedēļas pēc vakcinēšanās un nav izstrādājušās antivielas, neradot mazliet satraukumu, vai šīs vakcīnas netiek tērētas lieki senioru grupā?

Pulksten 19:45:32 Zāļu valsts aģentūras pārstāve Ineta Popēna saka, ka vakcīnu efektivitāti uzraugot pavisam savādāk, tas ir, to nevērtē pēc antivielu līmeņa, respektīvi tiekot vērtēts, cik esot inficēšanās un saslimšanas gadījumi vakcinēto cilvēku grupā salīdzinājumā ar grupu, kurā tiekot lietota placebo vakcīna, tāpat tiek vērtēts, cik ir smagas saslimšanas gadījumu, cik hospitalizācijas gadījumu, cik nāves gadījumu un visām vakcīnām, kuras šobrīd esot reģistrētas un tiek lietotas Latvijā šie rādītāji esot pietiekami labi un pārlicinoši. Svarīgi arī esot saprast to, ka antivielu veidošanās esot tikai daļa no imūnsistēmas reakcijas. Uz raidījuma vadītāja G.Bojāra jautājumu par to, kāds ir AstraZeneca vakcīnas iedarbīgums vecuma grupā 65+, Zāļu valsts aģentūras pārstāve Ineta Popēna atbild, ka pašreizējie dati rādot, ka šis aizsardzības līmenis esot pietiekams, taču līdz šim esot bijuši šajā vecuma grupā pārāk maz pētīto slimnieku skaits, lai izdarītu galīgos secinājumus.

Pulksten 19:47:33 žurnālists G.Bojārs secina: “*Es atļaujos pateikt, ka mēs nezinām, kāds ir AstraZeneca iedarbīgums senioru grupā*”. Pulksten 19:48:24 Zāļu valsts aģentūras pārstāve Ineta Popēna saka, ka antivielu mērīšana, tas neesot veids, kā var mērīt vakcīnu efektivitāti, šie testi neesot paredzēti tam, lai vērtētu, cik efektīvas ir vakcīnas. Jā, tā esot informācija, tā esot noderīga informācija, ko noteikti ir vērts pētīt akadēmiskiem pētniekiem un tas ļaujot palielināt zināšanu apjomu par šo vīrusu un organisma reakcijas uz to un par vakcīnām kopumā, bet ne tikai antivielām arī šūnu imunitātei esot nozīme un tā esot ļoti svarīga daļa no imūnreakcijas.

Pulksten 19:51:10 žurnālists G.Bojārs saka, ka atkārtojot, ka šeit nerunājot par vakcīnu drošumu, bet gan par iedarbīgumu. Valsts zāļu aģentūra apgalvojot, ka iedarbīgums esot, lai gan G.Bojārs atgādina, ka uz jautājumu par to, kāds ir iedarbīguma līmenis senioru grupa attiecībā uz AstraZeneca, īsti atbilde netika saņemta. G.Bojārs papildus arī atgādina Zavadskas vārdus par to, ka šie testi, iespējams, dod priekšstatu par antivielām ir/nav un aicina cilvēkus ļoti neieieklēties uz šiem cipariem vai desmit ir vairāk un divi ir mazāk, tādejādi izvēloties citu vakcīnu, jo nav zināms, cik ilgi turēsoties šis desmitnieks un cik ilgi turēsies šis divnieks un tas ir ļoti būtiski, jo, kā jau raidījumā izskanēja, ka visa šī lieta ir jauna un ir vajadzīgs laiks, katrā ziņā viņš aicinot cilvēkus vakcinēties. Pulksten 19:52:22 Raidījums beidzas.

[2.2.] Raidījumā tiek veikta detalizēta informācijas savākšana, analīze un speciālistu – ekspertu viedokļu uzklauššana saistībā ar imunitātes veidošanos organismā pēc izslimošanas ar Covid – 19, pēc vakcinācijas ar Pfizer/Biontech un AstraZeneca vakcīnām, tiek apskatīti arī veiktie pētījumi par antivielām, kuras izstrādājas cilvēka organismā pēc izslimošanas ar Covid – 19 un pēc vakcinācijas ar AstraZeneca un Pfizer/Biontech vakcīnām, kā arī tiek noskaidrots, kāds ir vakcīnas AstraZeneca iedarbīgums senioru grupā 65+. Papildus tam vairākkārtīgi tiek atgādināts, ka Latvijā pieejamās vakcīnas ir drošas un to, ka vakcinēties vajag, kā arī, ka nevajag ieciklēties uz skaitļiem laboratoriju veiktajos antivielu testos, jo nav zināms, cik lielu un ilgu aizsardzību tas rada. Tai pat laikā pētījumi par vakcināciju attiecībā uz AstraZeneca Raidījumā nav atspoguļoti ar pienācīgu precizitāti un neitralitāti, jo Raidījumā tiek veikts pētījums, kurā tiek noskaidrots antivielu līmenis cilvēkiem, kuri ir saņēmuši tikai vienu AstraZeneca vakcīnas devu, bet nevis vakcīnas ražotāja noteiktās divas devas, atšķirībā no otras Raidījuma ietvaros veiktā pētījuma daļas, kurā tika noteikts antivielu līmenis cilvēkiem, kuri ir saņēmuši Pfizer/Biontech vakcīnas divas devas, tas ir, pilnu vakcinācijas kursu, netieši tiek izcelta Pfizer/Biontech vakcīna, kuras iedarbīgums netiek apstrīdēts, kā arī antivielu līmenis ir

augstāks nekā no AstraZeneca vakcīnas, kā rezultātā šāda pētījuma atspoguļošana sabiedriskā elektroniskā plašsaziņas līdzekļa televīzijas programmā var samazināt iedzīvotāju vēlmi vakcinēties tieši ar AstraZeneca vakcīnu, jo jāņem vērā arī saasinātā situācija Latvijā un arī pasaulē saistībā ar AstraZeneca vakcīnu.

[3] Izvērtējot Lēmuma 1. un 2.punktā konstatēto, 2021.gada 7.maijā Padome pieņēma lēmumu Nr. 214/1–2 (*lēmuma numurs Administratīvo pārkāpumu procesa atbalsta sistēmā – 18012000001021 – 1*), ar kuru uzsāka administratīvā pārkāpuma procesu par iespējamo Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma 80. panta pirmajā daļā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu VSIA “Latvijas Televīzija” darbībā, tas ir, par programmas “LTV1” ietvaros 2021.gada 29.martā raidījumā “Aizliegtais paņēmiens” izplatītās informācijas pienācīgas precizitātes un neitralitātes neievērošanu, tādējādi, iespējams, pārkāpjot Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma 24.panta ceturtajā daļā noteiktos programmu veidošanas vispārīgos nosacījumus.

[4] 2021.gada 10.maijā Padome ir informējusi VSIA “Latvijas Televīzija” par to, ka 2021.gada 7. maijā tika pieņemts lēmums ierosināt administratīvā pārkāpuma procesu Nr. 18012000001021 un vienlaikus lūgusi VSIA “Latvijas Televīzija” izvērtēt Padomes konstatēto un sniegt paskaidrojumus minētajā lietā līdz 2021.gada 24.maijam.

[5] 2021.gada 24.maijā Padome ir saņēmusi VSIA “Latvijas Televīzija” paskaidrojumus, kuros VSIA “Latvijas Televīzija” pārkāpumu neatzīst, savu nostāju pamatojot ar turpmāk norādītajiem argumentiem:

[5.1] Paskaidrojumos tiek norādīts, ka Raidījumā nevienā brīdī netiek apgalvots, ka AstraZeneca vakcīna vispār nav efektīva, tā vietā tiek uzsvērts, ka šobrīd vēl nav pilnīgas skaidrības par AstraZeneca vakcīnas efektivitātes līmeni senioru vidū, kas vēl nav oficiāli apstiprināts (*Raidījumā 33:40-34:00, 40:20-40:45*). Raidījuma vadītājs uzsver, ka runa nav par AstraZeneca vakcīnas drošību, bet par to, vai senioru vidū vakcīna būs tikpat iedarbīga kā citās grupās (*45:00-45:20*). Tātad no Raidījuma satura esot saprotams, ka tiek izteiktas šaubas par to, vai senioru vidū efektivitāte būs tikpat augsta kā citās vecuma grupās, nevis, vai tā vispār būs. Papildus tiek norādīts, ka neskaidrība saistībā ar AstraZeneca vakcīnas efektivitāti jeb tas, ka šīs vakcīnas efektivitātes līmenis senioru vidū nav pierādīts, nav uzskatāma par nepatiesu vai neprecīzu informāciju, jo to apliecina arī Veselības ministrija un citu valsts pārvaldes iestāžu veselības jomā sniegtā informācija Padomei, kas ir atspoguļota Lēmuma 6.3. punktā;

[5.2.] Paskaidrojumos tiek norādīts arī, ka no Raidījuma vadītāja jautājumiem Valsts zāļu aģentūras pārstāvei ir redzams, ka informācijas pasniegšanas mērķis bija aktualizēt jautājumu, vai valsts ir pietiekami izvērtējusi un ņēmusi vērā oficiālas informācijas trūkumu par AstraZeneca efektivitāti senioru vidū, pirms lēmuma par senioru vakcinēšanu tieši ar AstraZeneca vakcīnām, un vai tādā veidā nepastāv risks, ka AstraZeneca vakcīnas tiek izmantotas nelietderīgi (45:25-45:30; 48:10-48:25; 49:30-49:45). Minētais norāda, ka Raidījuma mērķis nebija pierādīt AstraZeneca efektivitāti vai tās trūkumu. Raidījuma mērķis arī nebija pasniegt antivielu testus kā vakcīnu efektivitātes noskaidrošanas metodi. Raidījuma un dažādu ražotāju vakcīnu pretnostatīšanas mērķis bija raisīt diskusiju par valsts politiku vakcīnu izvēlē un to, kas un cik lielā mērā tika vērtēts pirms lēmumiem par konkrētas vakcīnas izmantošanu noteiktu personu grupu, tajā skaitā personu vecumā virs 65 gadiem, vakcinēšanai;

[5.3.] VSIA “Latvijas Televīzija” paskaidrojumos norāda, ka Satversmes 100. pantā lietotais termins “vārda brīvība” ietver arī jēdzienu “preses brīvība”. Līdz ar to preses brīvības ierobežojums jāsaprot arī kā vārda brīvības ierobežojums”¹. Tiesības uz vārda brīvību ir ietvertas arī Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas (turpmāk – ECPAK) 10. pantā. Tādēļ Raidījuma satura ierobežojumi un iespējamie EPLL pārkāpumi būtu vērtējami kontekstā ar tiesību uz vārda brīvību ierobežojumu, ievērojot Satversmes tiesas un Eiropas Cilvēktiesību tiesas (turpmāk – ECT) judikatūru. Papildus tiek norādīts, ka Satversmes tiesa ir secinājusi, ka plašsaziņas līdzekļu pienākums ir sniegt tikai patiesu informāciju. Arī ECT ir secinājusi, ka vārda brīvība aizsargā plašsaziņas līdzekļu tiesības ziņot par sabiedrībai būtiskiem jautājumiem tiktāl, ciktāl patiesa un faktos balstīta informācija tiek sniegta labā ticībā. Vienlaikus secināms, ka ECT vārda brīvībai piešķir augstu aizsardzības līmeni lietās, kurās ierobežojums tiek attiecināts uz informāciju, kas saistīta ar veselības aizsardzību. Šādās situācijās ECT vārda brīvību raksturo kā dalību diskusijās par sabiedrībai būtisku jautājumu un rūpīgi izvērtē, vai ierobežojums ir samērīgs ar leģitīmo mērķi;

[5.4.] VSIA “Latvijas Televīzija” paskaidrojumos norāda, ka nedz SEPLL 3.panta ceturtā daļa, nedz EPLL 24. panta ceturtā daļa neuzliek pienākumu žurnālistiem pašiem veikt zinātniskus pētījumus, piemēram, zāļu, tajā skaitā vakcīnu, klīniskos pētījumus, lai raidījumos ietvertu informāciju par zāļu efektivitāti vai uzdotu jautājumus par to. Arī ECT ir norādījusi, ka mediji var veidot sižetus un paļauties uz informāciju, kas iegūta no oficiāliem avotiem, tajā

¹ Pieejams: Satversmes tiesas 2003. gada 29. oktobra spriedums lietā Nr. 2003-05-01, 21. punkts

skaitā mutvārdu intervijām, bez papildu informācijas pareizības pārbaudēm.² Ievērojot minēto, zinātniski pierādāmas jeb pamatotas informācijas kritērijs faktiski ir saistāms ar objektīvas, patiesas un godīgas informācijas sniegšanu, nevis zinātnisku pētījumu veikšanu.

[5.5.] Paskaidrojumos tiek norādīts, ka ECT vērtē, cita starpā, to, kāds ir bijis informācijas atspoguļošanas mērķis. Konkrētajā gadījumā Raidījumā ietvertās informācijas atspoguļošanas mērķis nebija sabiedrības maldināšana par AstraZeneca efektivitāti. No Raidījuma kopumā ir redzams, ka informācijas pasniegšanas mērķis bija rosināt diskusiju un rast atbildes uz sabiedrībai būtiskiem jautājumiem veselības aizsardzības jomā, konkrētāk, jautājumos, kas skar valsts politiku un lēmumus konkrētu vakcīnu izvēlē. Šādu jautājumu aktualizēšana it īpaši ir būtiska un aizsargājama gadījumos, kad arī atbildīgās valsts institūcijas nespēj sniegt konkrētu un pārlicinošu atbildi par AstraZeneca vakcīnu efektivitātes līmeni senioriem, aprobežojoties ar vienkāršu apgalvojumu, ka aizsardzība ir pietiekama (*sk., piemēram, Raidījuma laikā Valsts zāļu aģentūras pārstāvja teikto 47:10-47:20; Padomes Lēmuma 6.3. punktu*).

[5.6.] VSIA "Latvijas Televīzija" paskaidrojumos norāda, ka LTV nav saprotams, vai Raidījumā sniegtā informācija nav izplatīta ar pienācīgu precizitāti un neitralitāti tādēļ, ka antivielu testi nepierāda vakcīnu efektivitātes līmeni, vai tomēr Lēmuma 8.punktā tālāk uzskaitītajos trīs punktos minēto iemeslu dēļ.

[5.7.] Paskaidrojumos tiek norādīts, ka Lēmuma 8. punktā ir nepamatoti secināts, ka Raidījumā ietvertā informācija nav izplatīta ar pienācīgu precizitāti un neitralitāti, jo Raidījumā nav apgalvots (objektīvi nevarēja rasties iespaids), ka antivielu testi parāda un pierāda cilvēka aizsardzības līmeni pēc vakcinācijas ar AstraZeneca un Pfīzer/Biontech vakcīnām. Raidījumā ir pietiekami daudz reižu no viesu un vadītāja puses uzsvērts, ka antivielu tests nav piemērots līdzeklis efektivitātes līmeņa noteikšanai

[5.8.] Lēmuma 8. punkta 1. apakšpunktā norādīts, ka Raidījumā tika izplatīta nepilnīga informācija par antivielu nozīmi un vakcinācijas iedarbīgumu. LTV uzsver, ka Raidījumā nevienā brīdī nav apgalvots, ka antivielu testi ir apstiprināti vai piemēroti vakcīnu efektivitātes līmeņa noteikšanai. Vēlreiz uzsverams – secinājums, ka konkrēts AstraZeneca vakcīnas iedarbīguma līmenis nav zināms, neizriet no testu rezultātiem. Kā jau iepriekš norādīts, gan Raidījuma vadītājs, gan Zāļu valsts aģentūras pārstāve raidījumā pietiekami skaidri apliecina, ka ar antivielu testu palīdzību nevar noteikt vakcīnas efektivitātes līmeni;

² Pieejams: ECT 2012. gada 2. oktobra spriedums lietā Yordanova and Toshev v. Bulgaria, 5126/05, 51. punkts

[5.9] Paskaidrojumos tiek norādīts, ka attiecībā par Lēmuma 8. punkta 2. apakšpunktā norādīto LTV skaidro, ka Raidījuma laikā AstraZeneca vakcīnu otrā deva vēl nebija saņemta. Tādēļ antivielu testu veikt personām, kuras saņēmušas AstraZeneca otro vakcīnu devu, nebija iespējams. Neskatoties uz to, AstraZeneca un Pfizer/Biontech vakcīnu antivielu testi tika salīdzināti, jo Imunizācijas Valsts padomes priekšsēdētāja Raidījumam sniegtajā intervijā apgalvoja, ka AstraZeneca vakcīnai jau pēc pirmās devas saņemšanas ir laba antivielu atbilde un noturība (34:30-34:40). Ievērojot ECT atziņas, Raidījuma veidotāji varēja paļauties uz Imunizācijas Valsts padomes priekšsēdētājas sniegto informāciju par AstraZeneca antivielu radītājiem jau pēc pirmās potes. Vienlaikus uzsverams, ka, vērtējot atšķirīgos AstraZeneca antivielu testu rezultātus, Raidījumā tika ietverta piezīme, ka varbūt antivielas vēl izstrādāsies un rādītāju atšķirības varētu būt saistītas ar neilgo laika posmu pēc potes (*piemēram, 38:40-39:00*);

[5.10] VSIA "Latvijas Televīzija" paskaidrojumos arī norāda, ka Lēmuma 8. punkta 3.apakšpunktā norādītais zināmā mērā sasauca ar 2.apakšpunktā norādīto. Proti, Padomes ieskatā, pārkāpums izpaužas nekorektā AstraZeneca un Pfizer/Biontech vakcīnu salīdzināšanā, kā arī pieņēmumos par Pfizer/Biontech augstāku efektivitātes līmeni, tādā veidā dodot priekšroku vienai vakcīnai. LTV vērs uzmanību, ka Valsts kancelejas izveidotajā un uzturētajā COVID-19 informatīvajā mājaslapā ir publiski pieejams valsts oficiāls vakcīnu iedarbīguma salīdzinājums.³ COVID-19 informatīvās mājaslapas dati rāda, ka Pfizer/Biontech efektivitāte ir 95%, bet AstraZeneca vakcīnai efektivitāte ir 60%. Līdz ar to apgalvojums par Pfizer/Biontech augstāku efektivitāti, pat ja tāds Raidījumā būtu izteikts, nav neprecīzs. Tieši pretēji, tāda ir valsts sniegtā oficiālā informācija. Arī vakcīnu efektivitāte tiek salīdzināta valsts līmenī. Būtu absurdi apgalvot, ka tieši Raidījuma rezultātā iedzīvotājiem mazināsies vēlme vakcinēties ar AstraZeneca vakcīnu, ja valsts oficiālajā COVID-19 informatīvajā vietnē ir visām personām publiski pieejama informācija par to, ka Pfizer/Biontech vakcīna uzrāda par 30% augstāku efektivitāti. Ir pašsaprotami, ka persona, atverot minēto informatīvo vietni un ieraugot norādītos efektivitātes rādītājus, vēlēsies vakcinēties ar to vakcīnu, kurai ir augstāks efektivitātes rādītājs;

[5.11] VSIA "Latvijas Televīzija" paskaidrojumos arī norāda, ka Padome Lēmuma 4. punktā skaidro, ka "precizitāte" nozīmē to, ka jo īpaši strīdīgos jautājumos ir jāņem vērā svarīgākie atšķirīgie viedokļi un fakti. Savukārt "neitralitāte" pati par sevi nozīmē, ka vienai pusei netiek sniegta lielāka labvēlība salīdzinājumā ar otru pusi. No minētā varētu secināt, ka

³ Pieejams: <https://covid19.gov.lv/informacija-par-vakcinu-izstradi-un-registraciju>

Raidījumā nav ņemti vērā svarīgākie atšķirīgie viedokļi un fakti, kā arī vienai pusei ir sniegta lielāka labvēlība, un tas viss ir saistīts ar to, ka ar antivielu testu nevar noteikt vakcīnu efektivitātes līmeni. LTV uzskata, ka Lēmuma 8. punktā ietvertie Padomes apsvērumi nevar tikt uzskatīti par atbilstošu un pietiekamu pamatojumu vārda brīvības ierobežojumam.

[5.12] VSIA “Latvijas Televīzija” paskaidrojumos norāda, ka LTV ir pārliecināta, ka jebkuram neitrālam skatītājam arī bez padziļinātām zināšanām zāļu ražošanas vai medicīnas jomā bija saprotams, ka Raidījumā veiktais eksperiments ar antivielu testiem nav domāts un uztverams kā mēraukla konkrētas vakcīnas efektivitātes līmenim. Arī Raidījuma vadītājs piekrīt tam, ka antivielu tests nav vienīgais vai pareizākais veids kā vērtēt vakcīnu efektivitāti (*piemēram, 49:00-49:30*), paskaidro, ka antivielu rādītājs (2 vai 10) pats par sevi vēl neaplicina to, cik noturīga un efektīva būs aizsardzība (*40:45-41:00*), kā arī aicina nekonzentrēties tikai uz antivielu testa cipariem un jebkurā gadījumā vakcinēties (*no 51:40*). No Raidījumā izplatītās informācijas nevar izdarīt secinājumus, ka veiktie antivielu testi uzrāda, ka, piemēram, AstraZeneca efektivitāte senioru vidū ir 60%, bet Pfizer/Biontech vakcīnas efektivitāte ir 95%.

[5.13] VSIA “Latvijas Televīzija” paskaidrojumos norāda, ka nevar uzskatīt, ka Raidījumā ir kaut kādā mērā apgalvots vai pasniegts tas, ka ar antivielu testiem var noteikt vakcīnas efektivitātes līmeni. Savukārt tas, ka Raidījuma laikā konkrēti AstraZeneca vakcīnas efektivitāte senioru vidū nav pilnībā apzināta, ir vispārzināma un plaši izplatīta informācija, ko apstiprina arī valsts pārvaldes iestādes. Uzsverams, ka Raidījuma nobeigumā Raidījuma vadītājs tiešā veidā vērsās pie uzaicinātās iestādes pārstāves ar konkrētu jautājumu par AstraZeneca vakcīnas efektivitātes līmeni senioru vidū, taču atbilde tā arī netika sniegta, norādot, ka efektivitāte ir pietiekama, bet ir pārāk maz testēto subjektu, lai galīgi noteiktu efektivitātes līmeni (*47:00-47:50*). Tātad gan Raidījuma ietvaros, gan ārpus Raidījuma atbildīgās valsts pārvaldes iestādes un arī Eiropas Zāļu aģentūra ir apstiprinājuši, ka skaidrības par AstraZeneca efektivitātes līmeni personām vecumā grupā virs 65 gadiem nav;

[5.14] VSIA “Latvijas Televīzija” paskaidrojumos norāda, ka LTV nevar vainot pie Pfizer/Biontech vakcīnas izcelšanas, jo šīs un citu vakcīnu rādītāji un to salīdzinājums ir sniegts no valsts pārvaldes iestāžu puses. Turklāt, aplūkojot COVID-19 oficiālo interneta vietni, personām rodas pietiekami pārliecinošs un skaidrs priekšstats par to, ka Pfizer/Biontech vakcīna ir krietni iedarbīgāka par AstraZeneca vakcīnu. Savukārt Raidījuma vadītājs skatītājiem atgādina, ka antivielu testu cipari paši par sevi vēl neparāda, cik noturīga un efektīva būs

aizsardzība (40:45-41:00). Tik pat labi Raidījuma vadītājs varēja izmantot COVID-19 oficiālās informatīvās interneta vietnes datus un uz to pamata jautāt, iespējams, neērtos jautājumus par vakcīnu izvēles politiku un to pamatotību. Nevar uzskatīt, ka Raidījums maldina sabiedrību par Pfizer/Biontech vakcīnas augstāku efektivitātes līmeni, ja šāda informācija ir publiski pieejama valsts izveidotā un uzturētā interneta vietnē;

[5.15] Tiek norādīts arī, ka nav korekti izmantot iestāžu viedokli, lai pamatotu LTV vainu neprecīzas un neobjektīvas informācijas izplatīšanā Raidījumā, ja šo iestāžu pārstāvji piedalījās Raidījumā un sniedza praktiski identisku informāciju par antivielu testiem un vakcīnu efektivitāti, kas Raidījumā netika apšaubīta. Proti, iestāžu apsvērumi un argumenti, kas it kā pierāda neprecīzas un neobjektīvas informācijas izplatīšanu Raidījumā, ir daļa no Raidījumā izplatītās informācijas;

[5.16] VSIA "Latvijas Televīzija" paskaidrojumos paskaidro, ka Raidījumā atspoguļotais antivielu testu eksperiments nav zinātnisks pētījums un tam tādām arī nav jābūt. Žurnālistiem nav pienākuma pašiem ar zinātniskām metodēm pētīt zāļu efektivitāti. Žurnālisti var paļauties uz amatpersonu sniegto informāciju, kā arī publiski pieejamu valsts iestāžu oficiāli izplatītu informāciju. Antivielu testu eksperimenta rezultāti un apsvērumi par tiem nekādā veidā nenonāk pretrunā oficiāli publicētajai un zināmajai informācijai par AstraZeneca efektivitātes līmeņa pētījumu trūkumiem, kā arī pierādītās efektivitātes atšķirībām starp vakcīnām;

[5.17] VSIA "Latvijas Televīzija" paskaidrojumos arī norāda, ka ir apšaubāms Lēmuma 3. punktā secinātais, ka konkrētajā gadījumā ir pieļaujams SEPLL subjektiem pēc analogijas piemērot EPLL normas attiecībā uz administratīvo atbildību. LTV vērš uzmanību, ka atbilstoši Senāta judikatūrai analogija administratīvo pārkāpumu lietās ir aizliegta.⁴ Administratīvo pārkāpumu lietas ir uzskatāmas par krimināllietām ECPAK 6. panta izpratnē.⁵ Tādēļ personām, kuras tiek sauktas pie administratīvās atbildības jābūt nodrošinātām līdzvērtīgām kriminālprocesuālām garantijām. Līdzīgi kā tas ir krimināllietās (Krimināllikuma 1. panta ceturtā daļa) arī administratīvo pārkāpumu lietās nav pieļaujama administratīvās atbildības normu tiesiskā sastāva vai seku pārņemšana un piemērošana pēc analogijas;

[5.18] VSIA "Latvijas Televīzija" paskaidrojumos arī norāda, ka Padome 2021.gada 7.maijā nepamatoti uzsāka administratīvā pārkāpuma procesu Nr. 18012000001021, un līdz ar to tas ir izbeidzams.

⁴ Senāta 2009. gada 26. janvāra sprieduma lietā Nr. SKA-45/2009 (A42428105) 8. punkts.

⁵ Satversmes tiesas 2002. gada 20. jūnija sprieduma lietā Nr. 2001-17-0106 secinājumu daļas 6.1. punkts.

[6] 2021.gada 10.jūnijā Padome nosūtīja vēstuli Nr. 30/6–7 VSIA “Latvijas Televīzija”, kurā informēja, ka 2021.gada 17.jūnija Padomes sēdē tiks izskatīta administratīvā pārkāpuma lieta Nr. 18012000001021 par iespējamo Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma 80. panta pirmajā daļā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu elektroniskā plašsaziņas līdzekļa VSIA “Latvijas Televīzija” darbībā. Vienlaikus Padome informēja, ka Padomes sēde 2021. gada 17. jūnijā pl. 10.00 notiks attālināti, izmantojot *MS Teams* programmu. Ievērojot minēto, Padome aicināja VSIA “Latvijas Televīzija” līdz 2021.gada 15. jūnijam informēt Padomi par kontaktpersonu, kura attālināti piedalīsies Padomes sēdē. Padome informē, ka lieta var tikt izskatīta arī bez VSIA “Latvijas Televīzija” pārstāvja klātbūtnes, atbilstoši Administratīvās atbildības likuma 135.pantam.

[7] Lietas izskatīšanas laikā VSIA “Latvijas Televīzija” pārstāvji uzturēja iepriekš rakstiskajos paskaidrojumos norādīto pozīciju, kā arī paskaidroja, ka vēlas akcentēt divas lietas, no kurām, pirmkārt, tas ir procesuālais jautājums par to, ka VSIA “Latvijas Televīzija” nepiekrīt Padomes lēmumam, ar kuru ir ierosināta administratīvā pārkāpuma lieta, jo šajā lēmumā ir minēts, ka administratīvā atbildība Latvijas Televīzijai ir piemērojama pēc analogijas ar Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likumā norādītajām normām, taču administratīvo pārkāpumu lietās netiek piemērota analogija, ko pamatojot Administratīvās atbildības likuma 121.panta pirmās daļas 6.punkts, no kura izriet, ka lēmumā ir obligāti jānorāda tiesību normas līdz pat pantam, daļai, punktam saskaņā, ar kuru persona tiek saukta pie administratīvās atbildības, kas nav izdarīts un arī tas, ka administratīvais pārkāpums nav noticis, līdz ar to administratīvā pārkāpuma lieta ir jāizbeidz. Otrkārt VSIA “Latvijas Televīzija” norāda, ka ir argumenti, kas atspēko šo administratīvā pārkāpuma lietu pēc būtības. Ņemot vērā, ka konkrētajā gadījumā Raidījumā tika ietverti ekspertu konkrēti, Imunizācijas padomes priekšsēdētājas Daces Zavadskas, infektologu, E. Gulbja laboratorijas ārsta M.Stašulāna, viedokļi, līdz ar to Raidījumā pasniegtā informācija tika pasniegta ar pienācīgu precizitāti un neitralitāti, jo eksperti sniedza vispusīgus un dažādus viedokļus Raidījuma laikā, un arī Raidījuma vadītājs Raidījumā norādīja, ka šie antivielu testi nav vienīgā un pareizā metode vakcīnu efektivitātes noteikšanai. Raidījumā nevienā brīdī netika apšaubīta vakcīnu drošība un Raidījuma vadītājs aicināja vakcinēties, neieciņķēties uz laboratoriju testu rezultātiem un tādā veidā Raidījuma vadītājs rosināja diskusiju sabiedriski svarīgā jautājumā par dažādu ražotāju vakcīnu efektivitāti un valsts pārvaldes izvēlētajām vakcīnām, ar kurām potēt Latvijas iedzīvotājus. Papildus tam tika norādīts, ka Raidījumā nevienā brīdī netika pateikts, ka vakcīna AstraZeneca nav efektīva

vispār, tikai tika uzsvērts, ka pagaidām neesot vēl skaidrības par vakcīnas efektivitāti senioru grupā 65+, kā rezultātā tika secināts, ka fakts par to, ka vēl nav apstiprinājuma par vakcīnas iedarbīgumu senioru grupā 65+ nevar uzskatīt par neprecīzu informāciju, jo tā esot dažādu faktoru un viedokļu apmaiņa, kas esot arī pētnieciskās žurnālistikas pamatmērķis. Vienlaicīgi arī tika norādīts, ka Zāļu valsts aģentūras pārstāves izteiktais viedoklis par iedarbīgumu bija arī Raidījuma pasniegšanas mērķis – aktualizēt jautājumu par to, vai valsts ir pietiekami izvērtējusi oficiālās informācijas trūkumu par AstraZeneca vakcīnas efektivitāti senioru vidū pirms lēmuma pieņemšanas par senioru vakcinēšanu tieši ar šo vakcīnu, tātad Raidījuma mērķis nebija pierādīt AstraZeneca neefektivitāti, bet raisīt diskusiju par to, kā valsts pārvalde ir izvēlējusies senioru vakcinēšanai tieši šo vakcīnu un uz kādu datu un faktoru pamata šis lēmums tika pieņemts. Kas attiecas uz Raidījuma vadītāja izvēlēto metodi ar antivielu testu veikšanu, tika norādīts, ka tas ir saistīts ar to, ka E.Gulbja laboratorijas ārsts Raidījumā saka, ka lai gan antivielu testi no valsts puses nav apmaksāti to veikšanas pieprasījums esot iespaidīgs, kas norāda, ka antivielu aktualitāte sabiedrībā ir acīmredzama un Raidījuma mērķis nebija pasniegt šos antivielu testus kā vakcīnas efektivitātes vienīgo noskaidrošanas metodi. VSIA “Latvijas Televīzija” arī norāda, ka jebkuram skatītājam bez specifiskām zināšanām no raidījuma ir bijis saprotams, ka šie antivielu testi nav vakcīnu efektivitātes mēraukla. Kas attiecas uz vakcīnas Pfizer/Biontech salīdzināšanu pēc pilna vakcinācijas kursa un vakcīnas AstraZeneca pēc pirmās potes saņemšanas ir divi argumenti, kas atsvēr to, pirmkārt, Zavadskas kundze Raidījumā norāda, ka vakcīnai AstraZeneca ir laba antivielu atbilde un noturība jau pēc pirmās potes saņemšanas, kas izveidojas divu līdz trīs nedēļu laikā un, otrkārt, ir normatīvais regulējums, kas gan nebija uz Raidījuma izplatīšanas brīdi par to, ka vakcinēta persona ar AstraZeneca var iegūt zaļo sertifikātu jau pēc pirmās potes saņemšanas un izņēmums šādām personām ir tikai ceļošanas jomā, kur ir jāievēro pašizolācija, ņemot vērā jaunus vīrusa paveidus. Arī Eiropas Cilvēktiesību tiesa ir norādījusi, ka mediji var veidot sižetus, paļaujoties uz informāciju, kas iegūta no oficiālajiem avotiem, par ko tiek runāts kontekstā ar Covid-19 oficiālajā mājas lapā norādīto informāciju par vakcīnu efektivitātes procentiem. Tiek norādīts, ka, lai gan vakcinācijas tēma pēdējos gados sabiedrībā ir sensitīvs temats, nevienā starptautiskajā cilvēktiesību dokumentā nav noteikts, ka par to nedrīkst runāt. Tiek uzsvērts, ka arī šī vakcinācijas līmeņa noteikšanu Raidījumā nekāds kaitējums nav nodarīts, jo Raidījumā minētā informācija par efektivitātes līmeni nenonāk pretrunā ar valstiskā līmenī pieejamo informāciju Covid-19 oficiālajā mājas lapā. VSIA “Latvijas Televīzija” arī norāda, ka no valsts iestāžu puses nav pateikts, ka

Raidījumā tika pausts kāds nepatiess fakts, papildus norādot, ka demokrātiskā sabiedrībā katram iedzīvotājam ir tiesības uz informētu lēmumu pieņemšanu, kas ir svarīgi demokrātiskā sabiedrībā un nepadoties šim politiskajam spiedienam. Ievērojot iepriekš minētos apstākļus, lūdz administratīvā pārkāpuma lietu izbeigt. Uz Padomes jautājumu, par kādu politisko spiedienu esot runa, uz ko VSIA "Latvijas Televīzija" atbild, ka šis process esot politiski uzlādēts, jo valsts institūcijām esot sava nostāja un tās ir pret jebkādu kritiku, ko apliecina pēc Padomes pieprasījuma sniegtās Veselības ministrijas un citu valsts pārvaldes institūciju atbildes, tai pat laikā zinātnieki esot novērtējuši atzinīgi šāda raidījuma veidošanu, norādot arī dažas neprecizitātes, jo zinātniekiem patīk precizitāte. Uz Padomes priekšsēdētāja I.Āboliņa jautājumu, vai Raidījuma mērķis ar antivielu testu veikšanu bija apšaubīt AstraZeneca efektivitāti, kas ir noteikta starptautiski, tika sniegta atbilde, ka runa nav par to, ka Raidījums apšaubā Eiropas un Latvijas Zāļu aģentūras vakcīnas AstraZeneca drošumu, bet to, ka šī vakcīnas Raidījuma izplatīšanas brīdī Latvijā bija ļoti ierobežotā daudzumā, līdz ar to būtu jāizvērtē, vai AstraZeneca vakcīnu izmantojot senioriem, tā netiktu izmantota nelietderīgi. Uz Padomes locekles I. Kalderauskas jautājumu, kāpēc tika veikts antivielu tests vakcīnas AstraZeneca gadījumā pēc pirmās potes, kas nav pilns vakcinācijas kurss, bet vakcīnas Pfizer/Biontech gadījumā pēc pilna vakcinācijas kursa veikšanas un vai par to bija konsultācijas ar šīs jomas speciālistiem, tika sniegta atbilde, ka, lai izvēlētos Raidījumā izmantojamo metodi, tika veiktas konsultācijas ar Daci Zavadsku. Uz Padomes locekļa J.Eglīša jautājumu, kāpēc, ja Raidījuma mērķis ir AstraZeneca vakcīnas iedarbīgums senioru grupā un ar to saistītā valsts politika vakcīnu sadalē, Raidījumā tika testētas arī citas vecuma grupas, tika sniegta atbilde, ka šis jautājums par vakcīnas AstraZeneca iedarbīgumu senioriem parādījās tikai Raidījuma veidošanas laikā un Raidījuma saturs bija plašāks. Uz Padomes locekļa P.Grīvas jautājumu, vai, ņemot vērā tēmas sensitivitāti, tika analizēta, kāda būs ietekme uz sabiedrību pēc raidījuma izplatīšanas, kā arī, vai šajā gadījumā, ņemot vērā Raidījuma rezonansi sabiedrībā, sabiedriskajam medijam nebūtu jāuzņemas kaut vai morālā atbildība, tika sniegta atbilde, ka plašsaziņas līdzeklim nav jāvērtē, kāda būs ietekme uz sabiedrību, jo tas tiek darīts tikai attiecībā uz reklāmas kampaņām, izņemot gadījumā, ja Raidījuma mērķis būtu panākt, piemēram, maksimāli daudz vakcinētos vai attiecīgi nevakcinētos. Uz Padomes locekles I.Kalderauskas jautājumu par to, vai plašsaziņas līdzeklis ņēma vērā situāciju valstī, kas bija Raidījuma izplatīšanas laikā, tas ir, par vakcīnu iepirkuma skandālu, antivakseriem, tika sniegta

atbilde, ka, ja starptautiskajā vidē vakcīnai AstraZeneca ir slikta slava, vai Raidījumam tā ir jāuzlabo.

Ievērojot minēto, Padome

secina:

[8] VSIA “Latvijas Televīzija” neapstrīd faktu, ka programmā „LTV1” 2021.gada 29.martā tika izplatīts raidījums “Aizliegtais paņēmiens”, taču norāda, ka nepiekrīt tam, ka Raidījumā izplatītā informācija ir bijusi neprecīza un nav ievērota pienācīga neitralitāte.

[9] VSIA “Latvijas Televīzija” ir sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis, pamatojoties uz Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu un to pārvaldības likuma (turpmāk arī – SEPLL) 4.panta otro daļu, kas nosaka, ka: *“Sabiedriskie elektroniskie plašsaziņas līdzekļi ir sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Latvijas Televīzija" (turpmāk — Latvijas Televīzija) un sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Latvijas Radio" (turpmāk — Latvijas Radio).”* Tai pat laikā ir jāņem vērā SEPLL Pārejas noteikumu 1.punkts, kas nosaka, ka *“pēc šā likuma spēkā stāšanās līdz dienai, kad atbilstoši šā likuma prasībām ir izveidota Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome pilnā sastāvā, jautājumos, kas skar sabiedriskos elektroniskos plašsaziņas līdzekļus, to pārvaldību un sabiedrisko pasūtījumu, piemērojami Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma noteikumi, kas ir spēkā līdz dienai, kad stājas spēkā šis likums.”* No minētā pārejas punkta izriet, ka visos jautājumos, kas sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu darbību līdz laikam, kad atbilstoši likuma prasībām ir izveidota Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome pilnā sastāvā, piemērojami Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma noteikumi.

[10] Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma (turpmāk arī – EPLL) 24.panta pirmā daļa nosaka: *“Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi ir brīvi un neatkarīgi programmu un raidījumu veidošanā un izplatīšanā, kā arī savā redakcionālajā darbībā, ciktāl tos neierobežo Latvijas Republikas Satversme, šis likums un citi likumi, valsts tehniskie standarti un Latvijai saistoši starptautiskie līgumi.”* Tiesību norma nosaka, ka elektroniskie plašsaziņas līdzekļi ir neatkarīgi savā redakcionālajā darbībā, ciktāl tos neierobežo tiesību normas.

[11] EPLL 24.panta ceturtajā daļā noteikts, ka: *“Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi nodrošina, lai fakti un notikumi raidījumos tiktu atspoguļoti godīgi, objektīvi, ar pienācīgu precizitāti un neitralitāti, veicinot viedokļu apmaiņu, un atbilstu vispārpieņemtajiem*

žurnālistikas un ētikas principiem. Komentārus un viedokļus atdala no ziņām un nosauc viedokļa vai komentāra autoru. Informatīvi dokumentālajos un ziņu raidījumos fakti tiek atspoguļoti tā, lai apzināti nemaldinātu auditoriju.” Minētās normas mērķis ir panākt, lai elektronisko plašsaziņas līdzekļu programmu raidījumos fakti, tostarp vēstures fakti un notikumi, tiktu atspoguļoti objektīvi, tā, lai raidījuma auditorijai rastos pēc iespējas atbilstošs priekšstats par notikušo. Pienākums atspoguļot faktus un notikumus objektīvi, veicinot viedokļu apmaiņu atbilstoši vispārpieņemtajiem žurnālistikas un ētikas principiem, ietver pienākumu atspoguļojot dažādu uzskatu viedokļus, ievērot viedokļu daudzveidību, nepārraidīt vienpusīgu informāciju, nošķirot faktus no to interpretācijas. Likumdevējs ar 2018.gada 20.jūnija likumu izdarīja grozījumus augstāk minētajā EPLL 24.panta ceturtajā daļā. Šo likuma grozījumu anotācijā noteikts, ka, papildinot likuma 24.pantu ar pienācīgas neitralitātes un precizitātes principu, kā arī nosakot pienākumu informatīvi dokumentālajos raidījumos un ziņās atspoguļot faktus tā, lai apzināti netiktu maldināta auditorija, tiktu samazināta faktiem neatbilstošas un maldinošas informācijas izplatīšana elektronisko plašsaziņas līdzekļu programmās un katalogos. “Precizitāte” nozīmē to, ka jo īpaši strīdīgos jautājumos ir jāņem vērā svarīgākie atšķirīgie viedokļi un fakti. Savukārt “pienācīgs” nozīmē atbilstību un piemērotību konkrētā raidījuma priekšmetam un būtībai. “Neitralitāte” pati par sevi nozīmē, ka vienai pusei netiek sniegta lielāka labvēlība salīdzinājumā ar otru pusi. Rezultātā tiek īstenotas sabiedrības tiesības saņemt ne tikai patiesu, bet arī pietiekami precīzu un apzināti nesagrozītu informāciju. Ievērojot minēto, secināms, ka likumdevēja mērķis ir bijis noteikt elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem tādu raidījumu veidošanas standartus, kas uzliek par pienākumu izplatīt informāciju, kas ir faktoloģiski precīza un sabalansēta viedokļu dažādībā.

[12] Monitoringa rezultāti liecina, ka Raidījumā izplatītā informācija, kas saistīta ar imunitātes veidošanos cilvēka organismā gan pēc izslimošanas ar Covid-19, gan pēc vakcinācijas ar Latvijā pieejamām vakcīnām Pfizer/Biontech un AstraZeneca, ir veikta tā, lai vidusmēra skatītājiem bez specifiskām zināšanām tā ir labi uztverama, kā arī Raidījumā izplatītie fakti un notikumi ir atspoguļoti, ievērojot viedokļu daudzveidības nodrošināšanas pienākumu. Papildus tam jāatzīmē, ka Raidījumā izplatītā informācija neskar Latvijā pieejamo vakcīnu drošumu, tikai tiek minēts, ka AstraZeneca vakcīnas iedarbīgums senioru grupā 65+ neesot zinātniski pierādīts, kas arī attiecīgi Raidījuma ietvaros tiek pamatots, kā arī vairākkārtīgi tiek atgādināts, ka Latvijā pieejamās vakcīnas ir drošas un to, ka vakcinēties vajag, kā arī, ka nevajag ieciklēties uz skaitļiem laboratoriju veiktajos antivielu testos, jo nav zināms,

cik lielu un ilgu aizsardzību tas rada. Tomēr secināms, ka Raidījumā izplatītā informācija netika pasniegta ar pienācīgu precizitāti un neitralitāti, ko pamato turpmāk minētā informācija.

[13] Ņemot vērā epidemioloģisko situāciju Latvijā un pasaulē, Padome ir nosūtījusi pieprasījuma vēstules par atzinuma sniegšanu Latvijas Republikas Veselības ministrijai, Slimību kontroles un profilakses centram, Valsts imunizācijas padomei, kā arī neatkarīgajiem ekspertiem Latvijas Universitātes Klīniskās un Profilaktiskās medicīnas institūtam, SIA “Centrālā Laboratorija”, Rīgas Stradiņa universitātes Mikrobioloģijas un virusoloģijas institūtam, Latvijas Biomedicīnas pētījumu un studiju centram un Zāļu valsts aģentūrai saistībā ar raidījumā izplatīto informāciju.

[13.1.] **Slimību kontroles un profilakses centrs** savā atzinumā norāda, ka nepilnīgas vai neprofesionālas informācijas sniegšana par jautājumiem, kas skar sabiedrības veselību, var radīt zināmus draudus sabiedrības veselībai un uzskata, ka raidījumā “Aizliegtais paņēmiens” tika sniegta nepilnīga informācija attiecībā uz antivielu nozīmi un vakcinācijas iedarbīgumu, tādēļ to nevar uzskatīt par precīzu. Raidījumā sniegtā informācija, kas balstīta uz neprofesionāli veidotā pētījuma (eksperimenta) rezultātiem, veicina negatīvas attieksmes pret imunizāciju popularizēšanu, arī mazinot iedzīvotāju uzticību sabiedrības veselības ekspertu viedokļiem un rosinot atteikšanos no vakcinācijas, kas savukārt var negatīvi ietekmēt infekcijas uzliesmojuma ierobežošanas pasākumu efektivitāti, palielinot gadījumu skaitu ar slimības smago norisi un radot papildu slogu veselības aprūpes sistēmai.

[13.2.] **Latvijas Universitātes Klīniskās un Profilaktiskās medicīnas institūts** savā atzinumā norāda, ka raidījums var radīt zinātniski nepamatotu neuzticēšanos vakcinācijai. Neuzticēšanās sekas ir iedzīvotāju zemāka līdzdalība valsts apmaksātā Covid-19 profilakses programmā, kas ir būtisks sabiedrības veselības aizsardzības pasākums pandēmijas situācijā. Nozīmīgākie papildu riski, ko rada zinātniski nepamatota datu interpretēšana raidījumā, ir iespēja, ka var samazināties sabiedrības uzticēšanās zinātnei un zinātnes žurnālistikai.

[13.3.] **Latvijas Biomedicīnas pētījumu un studiju centrs** norāda, ka kopumā no Latvijas Biomedicīnas pētījumu un studiju centra pozitīvi tiek vērtēta žurnālistu vēlme rūpīgi analizēt sabiedrībai aktuālas tēmas, tai skaitā tādas, kuru izpratne prasa padziļinātas ekspertu zināšanas molekulārajā bioloģijā, biomedicīnā un epidemioloģijā. Vienlaikus jāatzīmē, ka raidījumā izmantotie paņēmieni un metodes neatbilst vispārpieņemtajām prasībām un normām zinātnisko pētījumu datu ievākšanai, analīzei un interpretācijai. Tas noteikti nav uzskatāms par

pārmetumu, taču tas nozīmē, ka arī iegūto rezultātu interpretācija ir atstājama žurnālistu ziņā un nav nepieciešamības izvērsti zinātniski vērtēt atsevišķus minētos novērojumus.

[13.4.] **Rīgas Stradiņa universitātes Mikrobioloģijas un virusoloģijas institūts** atzīst, ka raidījumā pietiekami labi tika paskaidrota antivielu nozīme, kā arī tas, ka antivielas nav vienīgais raksturojošais lielums, kas jāņem vērā, izvērtējot organisma imūno atbildi uz infekciozu aģentu konkrētajā gadījumā – uz SARS –CoV–2. Papildus tam tiek norādīts arī, ka Raidījumā atspoguļotie seroloģisko testu rezultāti, kas vairākiem vakcinētajiem cilvēkiem tika veikti un pielīdzināti vakcīnu efektivitātei, varētu būt maldinoša daļai sabiedrības.

[14] Papildus tam 2021.gada 1.aprīļa Padome ir saņēmusi arī atsevišķu vēstuli no Veselības ministrijas, Imunizācijas Valsts padomes, Zāļu valsts aģentūras un Slimību kontroles un profilakses centra ar informāciju par Raidījumā veikto antivielu līmeņa noteikšanas eksperimentu, kurā tiek sniegta tiek sniegta šāda informācija:

[14.1.] Antivielu līmeņa salīdzināšana pēc pilna vakcinācijas kursa ar Pfīzer/Biontech vakcīnu un AstraZeneca vakcīnas pirmās devas saņemšanu ir ārkārtīgi nekorekta, turklāt pat tad, ja būtu veikts pilns vakcinācijas kurss, antivielu testi nebūtu piemēroti, lai vērtētu un salīdzinātu vakcīnu efektivitāti un izdarītu secinājumus, jo antivielu līmeņa daudzuma organismā noskaidrošana nesniedz pilnu informāciju par vakcīnas pret Covid– 19 nodrošināto aizsardzību pret slimību, jo vakcīnas cilvēka organismā stimulē gan antivielu veidošanos, gan šūnu imunitāti, kurā iesaistītas tādas šūnas kā citotoksiskie T limfocīti jeb galētājšūnas un līdzētājšūnas. Abi šie imunitātes pamata mehānismi ir vienlīdz nozīmīgi kopējai aizsardzībai pret saslimšanu ar Covid– 19.

[14.2] Antivielu testi nav apstiprināti, lai vērtētu imūno atbildes reakciju pēc vakcinācijas vai salīdzinātu dažādu vakcīnu efektivitāti, un testu klīniskā lietderība šādam nolūkam nav pierādīta.

[14.3.] Par vakcinācijas efektivitāti gados vecākiem cilvēkiem. Eiropas Zāļu Aģentūra norādīja, ka gados veciem cilvēkiem ir sagaidāma vakcīnas radīta aizsardzība, lai gan uz reģistrācijas brīdi nebija pieejams pietiekami daudz datu, lai statistiski precīzi pateiktu, kādu tieši iedarbīguma jeb efektivitātes lielumu vakcīna nodrošinās cilvēkiem vecumā pēc 65 gadiem. Plašāka informācija par vakcīnas iedarbīgumu gados veciem cilvēkiem tiks gūta arī no šobrīd vēl notiekošiem pētījumiem, kuros šai vecuma grupā ir iekļauts lielāks skaits dalībnieku.

[15] 2021.gada 10.maijā Padomē no Veselības ministrijas tika saņemta vēl viena vēstule, kurā tika norādīta šāda informācija:

[15.1] Raidījumā izmantotā metode vakcīnas efektivitātes novērtēšanai, nosakot antivielu līmeni nav objektīva. Antivielu veidošanās ir tikai daļa no imūnreakcijas, kas sagaidāma pēc vakcinācijas. Antivielu līmeņa daudzuma organismā noskaidrošana vien nesniedz pilnu informāciju par vakcīnas nodrošināto aizsardzību pret slimību, jo Covid-19 vakcīnas cilvēka organismā stimulē gan antivielu veidošanos, gan šūnu imunitāti, kurā iesaistītas tādas šūnas kā citotoksiskie T limfocīti jeb galētājšūnas un līdzētājšūnas. Abi šie imunitātes pamata mehānismi ir vienlīdz nozīmīgi kopējai aizsardzībai pret saslimšanu ar Covid-19. Turklāt imūnsistēmai piemīt atmiņas funkcija, proti, spēja atpazīt un atcerēties konkrētu slimības izraisītāju (koronavīrusu) un mobilizēt organisma resursus cīņai pret to, stimulējot jaunu antivielu un aizsargājošo šūnu veidošanos pēc saskares ar šo vīrusu.

[15.2] Šī gada 29. marta raidījumā vadītājs uzstājīgi pauž viedokli, kas nepārprotami liek apšaubīt vienas noteiktas vakcīnas efektivitāti konkrētā vecuma grupā, balstoties uz raidījuma veidotāju veiktu eksperimentu, kas neatbilst nekādiem zinātniskiem principiem un līdz ar to nav piemērots secinājumu izdarīšanai.

[15.3] Tāpat arī jāņem vērā, ka, lai starp vairākām grupām eksperimentāli salīdzinātu konkrētu rādītāju, šajā gadījumā IgG antivielu kvantitatīvo rādītāju, eksperimentālajām grupām jābūt savstarpēji salīdzināmām pēc dažādiem parametriem un ar pietiekamu dalībnieku skaitu. Tomēr minētajā raidījumā antivielu līmeni pēc pilna vakcinācijas kursa pretnostatīja antivielu līmenim pēc vienas vakcīnas devas saņemšanas, bet gados jaunākus cilvēkus pretnostatīja gados vecākiem cilvēkiem, turklāt eksperimenta paraugkopa bija ārkārtīgi neliela.

[16] Izvērtējot Monitoringa pārbaudes rezultātus, Padomei iesniegtos kompetento institūciju un neatkarīgo ekspertu atzinumus, un informāciju par Raidījumā izplatītā satūra ietekmi uz sabiedrības veselību, tajā skaitā iespējamu nopietnu vai smagu apdraudējumu risku radīšanu sabiedrības veselībai, secināms, ka konkrētajā gadījumā iestādes lielākoties norāda uz neprecīzas, nepilnīgas un maldinošas informācijas izplatīšanu Raidījumā, taču tiešā veidā netiek norādīts uz sabiedrības veselības apdraudējuma riskiem. Vienlaikus secināms, ka neprecīzas informācijas paušana un pienācīgas neitralitātes neievērošana sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu darbībā var negatīvi ietekmēt sabiedrības vēlmi vakcinēties, veicināt neuzticību veselības sistēmai.

[17] No iepriekš norādītās kompetento iestāžu un neatkarīgo ekspertu atzinumos sniegtās informācijas un Monitoringa departamenta konstatētā ir secināms, ka Raidījumā izplatītā informācija nav izplatīta ar pienācīgu precizitāti un neitralitāti, tas ir, Raidījuma

ietvaros veiktie antivielu testi neparāda un nepierāda cilvēka aizsardzības līmeni pēc vakcinācijas ar AstraZeneca un Pfizer/Biontech vakcīnām, jo:

1) antivielu līmeņa noteikšana organismā ir tikai no viens rādītājiem, ko nevar izcelt kā galveno, lai izvairītos no inficēšanās ar Covid-19, un to pamato arī Slimību profilakses un kontroles centrs norādot, ka Raidījumā tika izplatīta nepilnīga informācija attiecībā uz antivielu nozīmi un vakcinācijas iedarbīgumu, tādēļ to nevar uzskatīt par precīzu, kā arī Veselības ministrijas, Imunizācijas Valsts padomes, Zāļu valsts aģentūras un Slimību kontroles un profilakses centra sniegtā informācija par to, ka antivielu testi nav apstiprināti, lai vērtētu imūno atbildes reakciju pēc vakcinācijas vai salīdzinātu dažādu vakcīnu efektivitāti, un testu klīniskā lietderība šādam nolūkam nav pierādīta;

2) antivielu līmenis tiem cilvēkiem, kuri tika vakcinēti ar Pfizer/Biontech, tika noteikts pēc divām potēm, tas ir, pilna vakcinācijas kursa, bet tiem, kuri tika vakcinēti ar AstraZeneca vakcīnu, antivielas tika noteiktas pēc pirmās potes, neskatoties uz to, ka pilns vakcinācijas kurss ir divas devas, tikai pamatojoties Raidījumā izplatīto informāciju no eksperta puses, ka AstraZeneca vakcīnas pirmā pote dod pamataizsardzību, ir nekorekta. To pamato arī Veselības ministrijas, Imunizācijas Valsts padomes, Zāļu valsts aģentūras un Slimību kontroles un profilakses centra sniegtā informācija, ka antivielu līmeņa salīdzināšana pēc pilna vakcinācijas kursa ar Pfizer/Biontech vakcīnu un AstraZeneca vakcīnas pirmās devas saņemšanu ir ārkārtīgi nekorekta, turklāt pat tad, ja būtu veikts pilns vakcinācijas kurss, antivielu testi nebūtu piemēroti, lai vērtētu un salīdzinātu vakcīnu efektivitāti un izdarītu secinājumus, jo antivielu līmeņa daudzuma organismā noskaidrošana nesniedz pilnu informāciju par vakcīnas pret Covid-19 nodrošināto aizsardzību;

3) Raidījumā izplatītā informācija saistībā ar AstraZeneca vakcīnu tika parādīta kā tāda, ar kuru nevajadzētu vakcinēties senioriem, jo nav oficiāli pierādīts tās iedarbīgums, ko pamato arī Veselības ministrijas, Imunizācijas Valsts padomes, Zāļu valsts aģentūras un Slimību kontroles un profilakses centra sniegtā informācija, tajā pašā laikā laikā, tādejādi netieši tiek izcelta Pfizer/Biontech vakcīna, kura pēc Raidījumā veiktā eksperimenta tiek parādīta kā iedarbīgāka, gan pēc antivielu līmeņa, gan arī visām iedzīvotāju grupām;

4) Raidījumā vadītājs uzstājīgi pauž viedokli, kas nepārprotami liek apšaubīt vienas noteiktas vakcīnas efektivitāti konkrētā vecuma grupā, balstoties uz raidījuma veidotāju veiktu eksperimentu, kas neatbilst nekādiem zinātniskiem principiem un līdz ar to nav piemērots secinājumu izdarīšanai. Padomes ieskatā šāda raidījuma vadītāja rīcība, uzstājīgi paužot

vienveidīgu viedokli, kā arī pārtraucot ekspertus, liecina par to, ka informācija raidījumā nepārprotami nav pausta ar pienācīgu neitralitāti.

Ņemot vērā iepriekš minēto, šādas, neprecīzas, informācijas atspoguļošana sabiedriskā elektronisko plašsaziņas līdzekļu programmā var samazināt iedzīvotāju vēlmi vakcinēties tieši ar AstraZeneca vakcīnu, ņemot vērā, ka mediju telpā saistībā ar AstraZeneca vakcīnu ir izplatīta arī cita negatīva informācija un sabiedrībā tā ir ļoti sensitīva tēma, kurai būtu jāpievērš pastiprināta uzmanība un jāievēro maksimāla neitralitāte, izdarot kādus pētījumus un/vai secinājumus šajā jautājumā, līdz ar to ir secināms, ka Raidījumā, iespējams, tiek pārkāpti EPLL 24.panta ceturtajā daļā noteiktie programmu veidošanas nosacījumi.

[18] VSIA “Latvijas Televīzija” savos paskaidrojumos norāda, ka:

[18.1] No Raidījuma satura ir saprotams, ka tiek izteiktas šaubas par to, vai senioru vidū efektivitāte būs tikpat augsta kā citā vecuma grupās, nevis, vai tā vispār būs, jo tas nav pierādīts nav uzskatāma par nepatiesu vai neprecīzu informāciju, jo to apliecina arī Veselības ministrija un citu valsts pārvaldes iestāžu veselības jomā sniegtā informācija Padomei, kas ir atspoguļota Lēmuma 6.3. punktā. Padome norāda, ka informācija par to, ka vakcīnas efektivitāte senioriem 65+ Raidījuma izplatīšanas brīdī no vakcīnas ražotāju puses vēl pilnībā nav pierādīta, no Padomes puses netika noteikta kā neprecīza informācija vai, ka tā nav sniegta ar pienācīgu neitralitāti.

[18.2] Raidījuma mērķis nebija pierādīt AstraZeneca efektivitāti vai tās trūkumu. Raidījuma mērķis arī nebija pasniegt antivielu testus kā vakcīnu efektivitātes noskaidrošanas metodi. Raidījuma un dažādu ražotāju vakcīnu pretnostatīšanas mērķis bija raisīt diskusiju par valsts politiku vakcīnu izvēlē un to, kas un cik lielā mērā tika vērtēts pirms lēmumiem par konkrētas vakcīnas izmantošanu noteiktu personu grupu, tajā skaitā personu vecumā virs 65 gadiem, vakcinēšanai. Padomes ieskatā šāds Raidījuma mērķis neatbilst Raidījumā izplatītajai informācijai, jo, ja Raidījuma mērķis būtu parādīt tieši vakcīnas AstraZeneca iedarbīgumu senioru grupā 65+, lai par to sāktu diskusiju attiecībā uz valsts politiku vakcīnu izvēlē, pilnībā pietiktu Raidījumam, kas ir veidots kā diskusija par minēto tēmu un kurā tiek uzaicināti viesi gan no kompetentajām valsts iestādēm, gan arī neatkarīgie eksperti šajā jomā. Konkrētajā gadījumā Raidījumā tika apskatītas divas vakcīnas Pfizer/Biontech un AstraZeneca, kurās vakcinētajiem ar Pfizer/Biontech bija iziets pilns vakcinācijas kurss un antivielu testi tika veikti gandrīz divus mēnešus pēc tam, tai pat laikā vakcinētajiem ar AstraZeneca bija veikta tikai viena pote, lai gan pilns vakcinācijas kurss ir divas pote, pie tam arī antivielu testi tika veikti vai nu divas vai

nepilnas divas nedēļas pēc pirmās potes senioriem 65+ vai vairāk kā mēnesi pēc pirmās potes cilvēkiem līdz 45 gadiem, kā arī vakcinēto ar Pfizer/Biontech bija tikai viens seniora vecuma cilvēks, tajā pašā laikā ar AstraZeneca vakcinēto grupā bija gandrīz tikai senioru vecuma cilvēki. Līdz ar to Raidījumā tika atspoguļota nevienlīdzīga pieeja divām atšķirīgām vakcīnām, kas, Padomes ieskatā, ir neprecīzas informācijas paušana, kā arī pienācīgas neitralitātes neievērošana, tādējādi panākot vakcīnas AstraZeneca efektivitātes pazemināšanu ne tikai senioru grupai, bet kopumā, un tai pat laikā izceltu vakcīnas Pfizer/Biontech iedarbīgumu visu vecumu cilvēkiem.

[18.3] Satversmes 100. pantā lietotais termins “vārda brīvība” ietver arī jēdzienu “preses brīvība”. Līdz ar to preses brīvības ierobežojums jāsaprot arī kā vārda brīvības ierobežojums. Tiesības uz vārda brīvību ir ietvertas arī Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas (turpmāk – ECPAK) 10. pantā. Tādēļ Raidījuma satura ierobežojumi un iespējami SEPLL un EPLL pārkāpumi būtu vērtējami kontekstā ar tiesību uz vārda brīvību ierobežojumu, ievērojot Satversmes tiesas un Eiropas Cilvēktiesību tiesas (turpmāk – ECT) judikatūru. Padome vērš uzmanību, ka augstu vērtē vārda brīvību, kura ir uzskatāma par vienu no lielākajām demokrātiskas valsts vērtībām, kuru izmantot ir tiesīgs ikviens tās sabiedrības loceklis. Tiesības uz vārda brīvību sevī ietver tiesības brīvi iegūt, paturēt un izplatīt informāciju, paust savus uzskatus. Konkrētajā gadījumā Padome norāda, ka elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem, veidojot programmas, ir jāievēro pienācīga precizitāte un neitralitāte, šāda prasība ir uzskatāma nevis par vārda brīvības ierobežojumu, bet, kā nosacījums, lai programmas ietvaros izplatītā informācija būtu pienācīgi precīza un neitrāla, kas īpaši būtu jāizvērtē gadījumos, kad tas var skart īpaši aizsargājamās intereses, piemēram, sabiedrības veselības iespējamo apdraudējumu un/vai izplatāmā informācija ir ļoti sensitīva. Papildus tam VSIA “Latvijas Televīzija” paskaidrojumos norāda, ka Padomes Lēmuma 8.punktā ietvertie Padomes apsvērumi nevar tikt uzskatīti par atbilstošu un pietiekamu pamatojumu vārda brīvības ierobežojumam. Kā jau iepriekš tika norādīts, tad konkrētajā gadījumā SEPLL 3.panta ceturtajā daļā noteiktie sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu darbības pamatprincipu un EPLL 24.panta ceturtajā daļā noteikto programmas veidošanas nosacījuma ievērošanu par informācijas izplatīšanu ar pienācīgu precizitāti un neitralitāti nekādā veidā nevar uzskatīt par vārda brīvības vai preses brīvības ierobežojumu. Padome uzsver, ka nepastāv aizliegums paust informāciju par vakcinācijas procesu, vakcīnām, antivielām u.tml. informāciju, taču, ņemot vērā tēmas sensitivitāti, elektroniskajam plašsaziņas līdzeklim rūpīgi jāizvērtē, kā konkrētā

informācija tiek pausta un kādas sekas tā varētu atstāt uz sabiedriskā elektroniskā plašsaziņas līdzekļa auditoriju un procesiem sabiedrībā.

[18.4] Nedz SEPLL 3. panta ceturtdā daļa, nedz EPLL 24. panta ceturtdā daļa neuzliek pienākumu žurnālistiem pašiem veikt zinātniskus pētījumus, piemēram, zāļu, tajā skaitā vakcīnu, klīniskos pētījumus, lai raidījumos ietvertu informāciju par zāļu efektivitāti vai uzdotu jautājumus par to. Arī ECT ir norādījusi, ka mediji var veidot sižetus un paļauties uz informāciju, kas iegūta no oficiāliem avotiem, tajā skaitā mutvārdu intervijām, bez papildu informācijas pareizības pārbaudēm. Ievērojot minēto, zinātniski pierādāmas jeb pamatotas informācijas kritērijs faktiski ir saistāms ar objektīvas, patiesas un godīgas informācijas sniegšanu, nevis zinātnisku pētījumu veikšanu. Padome piekrīt, ka žurnālistiem nav pienākums pašiem veikt zinātniskus pētījumus, lai raidījumos ietvertu informāciju par zāļu efektivitāti, tai pat laikā Padome norāda, ka, lai raidījuma ietvaros veiktu zināmu pētījumu, piemēram, par AstraZeneca vakcīnas efektivitāti, nosakot antivielu daudzumu un tos salīdzinot divām vakcīnām, Padomes ieskatā pirms tam būtu jānoskaidro pie atbildīgām institūcijām, kā pareizi iegūt datus un kā šos datus atspoguļot, nepieciešamības gadījumā atturoties no šādu pētījumu veikšanas Raidījuma ietvaros, ja nav iespējams piesaistīt ekspertus vai iegūtā informācija nav pietiekami precīza un/vai salīdzināma un neļauj izdarīt korektus secinājumus. Turklāt, ja VSIA “Latvijas Televīzija” paskaidrojumos norāda, ka nedz SEPLL 3. panta ceturtdā daļa, nedz EPLL 24. panta ceturtdā daļa neuzliek pienākumu žurnālistiem pašiem veikt zinātniskus pētījumus, piemēram, zāļu, tajā skaitā vakcīnu, klīniskos pētījumus, lai raidījumos ietvertu informāciju par zāļu efektivitāti vai uzdotu jautājumus par to, tad Padomei rodas jautājums, kāpēc Raidījuma ietvaros tiek veikts pētījums par to, vai un cik daudz pēc vakcinācijas rodas antivielas, to sasaistot ar iespējamo vakcīnas AstraZeneca neefektivitāti senioriem, tai pat laikā vairākkārtīgi Raidījuma laikā izceļot antivielu līmeņa rezultātus ar Pfīzer/Biontech vakcinētajiem, kas skaitliski ir lielāki.

[18.5] Raidījumā ietvertās informācijas atspoguļošanas mērķis nebija sabiedrības maldināšana par AstraZeneca efektivitāti. No Raidījuma kopumā ir redzams, ka informācijas pasniegšanas mērķis bija rosināt diskusiju un rast atbildes uz sabiedrībai būtiskiem jautājumiem veselības aizsardzības jomā, konkrētāk, jautājumus, kas skar valsts politiku un lēmumus konkrētu vakcīnu izvēlē. Šādu jautājumu aktualizēšana it īpaši ir būtiska un aizsargājama gadījumos, kad arī atbildīgās valsts institūcijas nespēj sniegt konkrētu un pārlicinošu atbildi par AstraZeneca vakcīnu efektivitātes līmeni senioriem, aprobežojoties ar vienkāršu

apgalvojumu, ka aizsardzība ir pietiekama (*sk., piemēram, Raidījuma laikā Valsts zāļu aģentūras pārstāvja teikto 47:10-47:20; Padomes Lēmuma 6.3. punktu*). Konkrētajā gadījumā VSIA “Latvijas Televīzija” norādītais Raidījuma mērķis Padomes ieskatā nav vērā ņemams, jo kā jau iepriekš tika minēts, tad Raidījumā, salīdzinot divas vakcīnas Pfizer/Biontech un AstraZeneca ar ļoti atšķirīgiem parametriem (pilns/daļējs vakcinācijas kurss, antivielu testa veikšanas termiņš pēc vakcinācijas, kā arī pētījumā iesaistīto cilvēku vecums un daudzums), nepierāda vakcīnas AstraZeneca neefektivitāti senioriem 65+, bet gan parāda, cik labi antivielu testa rezultāti ir pēc Pfizer/Biontech vakcīnas pilna kursa saņemšanas atšķirībā no AstraZeneca vakcīnas saņēmēšajiem. Bez tam, kas attiecas uz to, ka šādu jautājumu aktualizēšana it īpaši ir būtiska un aizsargājama gadījumos, kad arī atbildīgās valsts institūcijas nespēj sniegt konkrētu un pārlicinošu atbildi par AstraZeneca vakcīnu efektivitātes līmeni senioriem, aprobežojoties ar vienkāršu apgalvojumu, ka aizsardzība ir pietiekama, rodas jautājums, vai tiešām Raidījuma ietvaros, veicot pētījumu ar antivielu noteikšanu cilvēkiem ar divām dažādām vakcīnām AstraZeneca un Pfizer/Biontech, tas dod atbildi par vakcīnas iedarbīgumu senioru grupā, pamatojoties uz kura kompetentās iestādes mainīs savu viedokli? Līdz ar to no iepriekš minētā ir secināms, ka šāds Raidījuma ietvaros veiktais pētījums nesasniedz VSIA “Latvijas Televīzija” paskaidrojumos norādīto Raidījuma mērķi, tieši otrādi, tas rada vēl lielāku neuzticību vakcīnai AstraZeneca sabiedrībā visās vecuma grupās un tam, ka, iespējams, kompetentās valsts iestādes nerīkojas sabiedrības labā, lemjot par vakcīnu sadali atsevišķām iedzīvotāju grupām, kas var radīt arī sabiedrības neuzticību veselības sistēmai kopumā.

[18.6] Lēmuma 8. punktā Padome secina, ka Raidījumā izplatītā informācija nav izplatīta ar pienācīgu precizitāti un neitralitāti. Pārfrāzējot minēto, Padome norāda, ka Raidījuma ietveros veiktie antivielu testi nepierāda un nepierāda cilvēka aizsardzības līmeni pēc vakcinācijas ar AstraZeneca un Pfizer/Biontech vakcīnām, tālāk uzskaitot trīs izvērstākus pamatojumus minētajam apgalvojumam. No minētā LTV nav saprotams, vai Raidījumā sniegtā informācija nav izplatīta ar pienācīgu precizitāti un neitralitāti tādēļ, ka antivielu testi nepierāda vakcīnu efektivitātes līmeni, vai tomēr tālāk uzskaitītajos trīs punktos minēto iemeslu dēļ. Padome norāda, ka Lēmuma 8.punktā norādītā informācija ir jāskata kopsakarā, jo cilvēka aizsardzības līmeni pēc vakcinācijas ar AstraZeneca un Pfizer/Biontech vakcīnām nepierāda antivielu testi, jo antivielu līmeņa noteikšana organismā ir tikai no viens rādītājiem, ko nevar izcelt kā galveno, lai izvairītos no inficēšanās ar Covid-19, un to pamato arī Slimību profilakses un kontroles centrs, arī antivielu līmeņa noteikšana pēc pilna vakcinācijas kursa ar Pfizer un

nepilna vakcinācijas kursa ar AstraZeneca, lai noteiktu cilvēka aizsardzības līmeni, ir nekorekta un tādejādi netieši tiek izcelta Pfizer/Biontech vakcīna, kura pēc Raidījumā veiktā pētījuma tiek parādīta kā iedarbīgāka, gan pēc antivielu līmeņa, gan arī visām iedzīvotāju grupām, lai gan Raidījumā tiek izteiktas šaubas tikai par AstraZeneca iedarbīgumu senioru grupā.

[18.7] Lēmuma 8.punktā ir nepamatoti secināts, ka Raidījumā ietvertā informācija nav izplatīta ar pienācīgu precizitāti un neitralitāti, jo Raidījumā nav apgalvots (objektīvi nevarēja rasties iespaids), ka antivielu testi parāda un pierāda cilvēka aizsardzības līmeni pēc vakcinācijas ar AstraZeneca un Pfizer/Biontech vakcīnām. Raidījumā ir pietiekami daudz reižu no viesu un vadītāja puses uzsvērts, ka antivielu tests nav piemērots līdzeklis efektivitātes līmeņa noteikšanai. Konkrētajā gadījumā šāds apgalvojums nav vērā ņemams, jo, pirmkārt, Raidījuma ietvaros tiek veikts pētījums ar antivielu testu veikšanu un to rezultātu savstarpēju salīdzināšanu divām vakcīnām un, otrkārt, no Raidījuma vadītāja puses Raidījumā netiek uzsvērts, ka antivielu tests nav piemērots līdzeklis vakcīnu efektivitātes noteikšanai, to uzver tikai Raidījuma viesi. Tieši otrādi, ņemot vērā Raidījuma ietvaros veikto pētījumu ar antivielu daudzuma noteikšanu, tiek parādīts, cik atšķirīgi ir antivielu testu rezultāti vakcīnām Pfizer/Biontech un AstraZeneca, kā rezultātā ļoti skaidri ir redzams vakcinācijas rezultātā izveidojušos antivielu daudzuma atšķirības. Bez tam, ja Raidījuma vadītājs uzskata, ka antivielu testi neparāda cilvēka aizsardzības līmeni, tad rodas jautājums par to, kāpēc tas tika iekļauts Raidījuma saturā un vai tiešām Raidījuma mērķis bija Raidījuma ietvaros veicot antivielu testus vakcīnu AstraZeneca un Pfizer/Biontech saņēmušiem cilvēkiem parādīt, ka antivielu testi neparāda vakcīnu efektivitāti? Tai pat laikā, pamatojoties uz šāda Raidījuma ietvaros veiktā pētījuma rezultātiem, Raidījumā tiek rosināta diskusija par AstraZeneca vakcīnas iedarbīgumu senioru grupā?

[18.8] Lēmuma 8. punkta 1. apakšpunktā norādīts, ka Raidījumā tika izplatīta nepilnīga informācija par antivielu nozīmi un vakcinācijas iedarbīgumu. LTV uzsver, ka Raidījumā nevienā brīdī nav apgalvots, ka antivielu testi ir apstiprināti vai piemēroti vakcīnu efektivitātes līmeņa noteikšanai. Vēlreiz uzsverams – secinājums, ka konkrēts AstraZeneca vakcīnas iedarbīguma līmenis nav zināms, neizriet no testu rezultātiem. Kā jau iepriekš norādīts, gan Raidījuma vadītājs, gan Zāļu valsts aģentūras pārstāve raidījumā pietiekami skaidri apliecina, ka ar antivielu testu palīdzību nevar noteikt vakcīnas efektivitātes līmeni. Padome norāda, ka, kā jau iepriekš tika minēts, tad, ja Raidījuma vadītājs un Raidījuma veidotājs uzskata, ka ar

antivielu testu palīdzību nevar noteikt vakcīnas efektivitātes līmeni, tad arī nebija pamatota šāda pētījuma iekļaušana Raidījuma saturā.

[18.9] Paskaidrojumos tiek norādīts, ka attiecībā par Lēmuma 8. punkta 2. apakšpunktā norādīto LTV skaidro, ka Raidījuma laikā AstraZeneca vakcīnu otrā deva vēl nebija saņemta. Tādēļ antivielu testu veikt personām, kuras saņēmušas AstraZeneca otro vakcīnu devu, nebija iespējams. Neskatoties uz to, AstraZeneca un Pfizer/Biontech vakcīnu antivielu testi tika salīdzināti, jo Imunizācijas Valsts padomes priekšsēdētāja Raidījumam sniegtajā intervijā apgalvoja, ka AstraZeneca vakcīnai jau pēc pirmās devas saņemšanas ir laba antivielu atbilde un noturība (34:30-34:40). Ievērojot ECT atziņas, Raidījuma veidotāji varēja paļauties uz Imunizācijas Valsts padomes priekšsēdētājas sniegto informāciju par AstraZeneca antivielu radītājiem jau pēc pirmās potes. Vienlaikus uzsverams, ka, vērtējot atšķirīgos AstraZeneca antivielu testu rezultātus, Raidījumā tika ietverta piezīme, ka varbūt antivielas vēl izstrādāsies un rādītāju atšķirības varētu būt saistītas ar neilgo laika posmu pēc potes (*piemēram, 38:40-39:00*). Padomes ieskatā VSIA “Latvijas Televīzija” paskaidrojumos norādītais, ka antivielu testus nebija veikt personām, kuras saņēmušas AstraZeneca otro vakcīnu devu, nebija iespējams, ir absurds, jo, veidojot raidījumus, elektroniskajam plašsaziņas līdzeklim pašam ir iespēja raidījumus veidot un ielikt tos programmā pēc savas izvēles un tā ir elektroniskā plašsaziņas līdzekļa redakcionālā atbildība, līdz ar to VSIA “Latvijas Televīzija” bija iespēja Raidījumu veidot un izplatīt arī vēlāk, kā arī konsultēties ar attiecīgajām kompetentajām, pieprasīt informāciju institūcijām par Raidījumā ietvaros veiktā pētījuma atbilstību Raidījuma mērķim, bet nevis paļauties uz vienu no konteksta izrauto Imunizācijas Valsts padomes priekšsēdētājas teikumu par antivielu noturību pēc pirmās AstraZeneca vakcīnas devas, tai pat laikā neievērojot to, ka Imunizācijas Valsts padomes priekšsēdētāja D.Zavadska teica, ka laba imunitāte un antivielu noturība veidojas 2–3 nedēļu laikā, bet ne 13 dienas pēc vakcinācijas.

[18.10] VSIA “Latvijas Televīzija” paskaidrojumos arī norāda, ka Lēmuma 8. punkta 3.apakšpunktā norādītais zināmā mērā sasaucas ar 2. apakšpunktā norādīto. Proti, Padomes ieskatā, pārkāpums izpaužas nekorektā AstraZeneca un Pfizer/Biontech vakcīnu salīdzināšanā, kā arī pieņēmumos par Pfizer/Biontech augstāku efektivitātes līmeni, tādā veidā dodot priekšroku vienai vakcīnai. LTV vērs uzmanību, ka Valsts kancelejas izveidotajā un uzturētajā COVID-19 informatīvajā mājaslapā ir publiski pieejams valsts oficiāls vakcīnu iedarbīguma salīdzinājums. COVID-19 informatīvās mājaslapas dati rāda, ka Pfizer/Biontech efektivitāte ir 95%, bet AstraZeneca vakcīnai efektivitāte ir 60%. Līdz ar to apgalvojums par Pfizer/Biontech

augstāku efektivitāti, pat ja tāds Raidījumā būtu izteikts, nav neprecīzs. Tieši pretēji, tāda ir valsts sniegtā oficiālā informācija. Arī vakcīnu efektivitāte tiek salīdzināta valsts līmenī. Būtu absurdi apgalvot, ka tieši Raidījuma rezultātā iedzīvotājiem mazināsies vēlme vakcinēties ar AstraZeneca vakcīnu, ja valsts oficiālajā COVID-19 informatīvajā vietnē ir visām personām publiski pieejama informācija par to, ka Pfizer/Biontech vakcīna uzrāda par 30% augstāku efektivitāti. Ir pašsaprotami, ka persona, atverot minēto informatīvo vietni un ieraugot norādītos efektivitātes rādītājus, vēlēsies vakcinēties ar to vakcīnu, kurai ir augstāks efektivitātes rādītājs. Padome, iepazīstoties ar COVID-19 informatīvās mājaslapā pieejamiem datiem, konstatē, ka Pfizer/Biontech efektivitāte ir 95%, bet AstraZeneca vakcīnai efektivitāte ir 60%, neizdalot kādas konkrētas cilvēku grupas un tas vispārzināma informācija, līdz ar to no iepriekš minētās informatīvās mājas lapas ir saprotams, ka vakcīnas AstraZeneca iedarbīgums 60% ir visām iedzīvotāju grupām, tai pat laikā Raidījumā tiek parādīts, ka tikai attiecībā uz senioriem vispār nav pierādīts vakcīnas AstraZeneca iedarbīgums un ka valsts kompetentās institūcijas attiecībā uz senioriem, iespējams, rīkojas nekorekti. Pie tam jāņem vērā arī, ka jebkura informācija kas tiek atspoguļota televīzijā, it sevišķi sabiedriskajā televīzijā, vienmēr atstās lielāku iespaidu nekā informācija, kas publicēta mājas lapā internetā, par kuru, iespējams, liela daļa sabiedrības, it sevišķi seniori, pat nezina, ko pamato arī Eiropas Cilvēktiesību tiesas izdarītie secinājumi par to, ka audiovizuāliem medijiem, kā radio un televīzijai, ņemot vērā to iespējas nodot ziņas caur skaņu un attēlu, piemīt spēja ātrāk un iedarbīgāk ietekmēt sabiedrību, nekā drukātajai presei (sk. ECT sprieduma lietā Manole and Other v. Moldova 97. punktu). No tā secināms, ka neprecīza informācija vai informācija, kas tiek pasniegta, neievērojot pienācīgu neitralitāti un tiek izplatīta caur televīziju, rada krietni ievērojamāku negatīvu efektu sabiedrībai, nekā drukātā prese vai interneta vietnēs publicētā informācija, jo jāņem vērā televīzijas sižetu iedarbība uz skatītājiem, kas tiek panākta ar dažādiem skatītāju uztveri ietekmējošiem paņēmieniem.

[18.11] LTV ir pārliecināta, ka jebkuram neitrālam skatītājam arī bez padziļinātām zināšanām zāļu ražošanas vai medicīnas jomā bija saprotams, ka Raidījumā veiktais eksperiments ar antivielu testiem nav domāts un uztverams kā mēraukla konkrētas vakcīnas efektivitātes līmenim. Raidījumā ir pietiekami skaidri atspoguļots Zāļu valsts aģentūras pārstāves skaidrojums, ka antivielu tests nav vienīgais un pareizais veids, kā vērtēt vakcīnu efektivitāti (no 45:30). Arī Raidījuma vadītājs piekrīt tam, ka antivielu tests nav vienīgais vai pareizākais veids, kā vērtēt vakcīnu efektivitāti (*piemēram, 49:00-49:30*), paskaidro, ka antivielu rādītājs (2 vai 10) pats par sevi vēl neapliecina to, cik noturīga un efektīva būs

aizsardzība (40:45-41:00), kā arī aicina nekonzentrēties tikai uz antivielu testa cipariem un jebkurā gadījumā vakcinēties (*no 51:40*). No Raidījumā izplatītās informācijas nevar izdarīt secinājumus, ka veiktie antivielu testi uzrāda, ka, piemēram, AstraZeneca efektivitāte senioru vidū ir 60%, bet Pfīzer/Biontech vakcīnas efektivitāte ir 95%. Padome norāda, ka nevar piekrist VSIA “Latvijas Televīzija” paskaidrojumos norādītajam, jo, vērtējot Raidījuma saturu kontekstā, ir konstatējams, ka Raidījuma mērķis ir viens – parādīt, ka vakcīna AstraZeneca nav iedarbīga ne senioriem, ne arī gados jaunākajiem cilvēkiem kā vakcīna Pfīzer/Biontech, ko pamato Raidījuma ietvaros veiktā pētījuma saturs, turpretī tas, ka Raidījuma beigās gan Zāļu aģentūras pārstāve, gan Raidījuma vadītājs apstiprina, ka antivielu tests nav vienīgais vai pareizākais veids, kā vērtēt vakcīnu efektivitāti neatsver to informācijas daudzumu Raidījumā par vakcīnas AstraZeneca iedarbīgumu un antivielu testa rezultātu skaitļiem, kā arī E.Gulbja Laboratorijas veikto pētījumu par vakcīnas Pfīzer/Biontech iedarbīgumu. Bez tam arī Raidījuma vadītājs Raidījumā vairākkārtīgi izceļ vakcīnu Pfīzer/Biontech izvērtējot antivielu testos norādītos skaitļus (*no 19:37:13 līdz 19:37:28, no 19:39:18 līdz 19:39:42, no 19:39:54 līdz 19:40:32*), tai pat laikā attiecībā uz AstraZeneca vakcīnu ne tikai atspoguļo antivielu testos uzrādītos skaitļus pēc vakcinācijas ar AstraZeneca, bet arī izplata informāciju par to kādas ir bijušas problēmas vakcīnas izstrādes gaitā, vakcinācijas iespējamās blakusparādības – tromboze un problēmas ar vakcīnas piegādēm (*no 19:36:31 līdz 19:36:59*). Bez tam Padomes ieskatā neiztur kritiku arī VSIA “Latvijas Televīzija” paskaidrojumos norādītais, ka jebkuram neitrālam skatītājam arī bez padziļinātām zināšanām zāļu ražošanas vai medicīnas jomā bija saprotams, ka Raidījumā veiktais eksperiments ar antivielu testiem nav domāts un uztverams kā mēraukla konkrētas vakcīnas efektivitātes līmenim, jo nav saprotams, kāpēc Raidījuma ietvaros vispār tiek veikti antivielu testi divām vakcīnām Pfīzer/Biontech un AstraZeneca, ja Raidījuma ietvaros intervētie eksperti norāda, ka antivielu testi neparāda vakcīnas efektivitāti un cilvēka aizsardzības līmeni, tai pat laikā Raidījuma vadītājs vairākkārtīgi uzstājīgi pauž viedokli, kas nepārprotami liek apšaubīt vienas noteiktas vakcīnas efektivitāti konkrētā vecuma grupā, balstoties uz raidījuma veidotāju veiktu pētījumu, kas neatbilst nekādiem zinātniskiem principiem un līdz ar to nav piemērots secinājumu izdarīšanai.

[18.12] VSIA “Latvijas Televīzija” paskaidrojumos norāda, ka nevar uzskatīt, ka Raidījumā ir kaut kādā mērā apgalvots vai pasniegts tas, ka ar antivielu testiem var noteikt vakcīnas efektivitātes līmeni. Savukārt tas, ka Raidījuma laikā konkrēti AstraZeneca vakcīnas efektivitāte senioru vidū nav pilnībā apzināta, ir vispārzināma un plaši izplatīta informācija, ko

apstiprina arī valsts pārvaldes iestādes. Uzsverams, ka Raidījuma nobeigumā Raidījuma vadītājs tiešā veidā vērsās pie uzaicinātās iestādes pārstāves ar konkrētu jautājumu par AstraZeneca vakcīnas efektivitātes līmeni senioru vidū, taču atbilde tā arī netika sniegta, norādot, ka efektivitāte ir pietiekama, bet ir pārāk maz testēto subjektu, lai galīgi noteiktu efektivitātes līmeni (47:00-47:50). Tātad gan Raidījuma ietvaros, gan ārpus Raidījuma atbildīgās valsts pārvaldes iestādes un arī Eiropas Zāļu aģentūra ir apstiprinājusi, ka skaidrības par AstraZeneca efektivitātes līmeni personām vecumā grupā virs 65 gadiem nav. Padome nevar piekrist tam, ka AstraZeneca vakcīnas efektivitāte senioru vidū nav pilnībā apzināta, ir vispārzināma un plaši izplatīta informācija, jo uz Raidījuma izplatīšanas brīdi publiskajā telpā tika diskutēts par iespējamām vakcīnas AstraZeneca blakusparādībām senioriem, bet ne vakcīnas iedarbīgumu, kuru dēļ atsevišķas valstis tās īslaicīgi nelietoja senioriem.

[18.13] LTV nevar vainot pie Pfizer/Biontech vakcīnas izcelšanas, jo šīs un citu vakcīnu rādītāji un to salīdzinājums ir sniegts no valsts pārvaldes iestāžu puses. Turklāt, aplūkojot COVID-19 oficiālo interneta vietni, personām rodas pietiekami pārliecinošs un skaidrs priekšstats par to, ka Pfizer/Biontech vakcīna ir krietni iedarbīgāka par AstraZeneca vakcīnu. Savukārt Raidījuma vadītājs skatītājiem atgādina, ka antivielu testu cipari paši par sevi vēl neparāda, cik noturīga un efektīva būs aizsardzība (40:45-41:00). Tik pat labi Raidījuma vadītājs varēja izmantot COVID-19 oficiālās informatīvās interneta vietnes datus un uz to pamata jautāt, iespējams, neērtos jautājumus par vakcīnu izvēles politiku un to pamatotību. Nevar uzskatīt, ka Raidījums maldina sabiedrību par Pfizer/Biontech vakcīnas augstāku efektivitātes līmeni, ja šāda informācija ir publiski pieejama valsts izveidotā un uzturētā interneta vietnē. Padomes ieskatā šāds VSIA "Latvijas Televīzija" arguments nav uzskatāms par pamatotu, jo, kā jau iepriekš tika minēts, tad COVID-19 oficiālajā informatīvajā interneta vietnē tiek uzrādīti visu Latvijā pieejamo vakcīnu efektivitātes rādītāji, taču tur nav uzrādīts, ka AstraZeneca vakcīnas un pārējo vakcīnu efektivitātes rādītāji ir sadalīti pa iedzīvotāju vecuma grupām.

[18.14] Papildus minētajam LTV uzsver, ka nav korekti izmantot iestāžu viedokli, lai pamatotu LTV vainu neprecīzas un neobjektīvas informācijas izplatīšanā Raidījumā, ja šo iestāžu pārstāvji piedalījās Raidījumā un sniedza praktiski identisku informāciju par antivielu testiem un vakcīnu efektivitāti, kas Raidījumā netika apšaubīta. Proti, iestāžu apsvērumi un argumenti, kas it kā pierāda neprecīzas un neobjektīvas informācijas izplatīšanu Raidījumā, ir daļa no Raidījumā izplatītās informācijas. Padome norāda, ka tieši Veselības ministrija,

Imunizācijas Valsts padome, Zāļu valsts aģentūra un Slimību kontroles un profilakses centrs kā kompetentās iestādes pēc Raidījuma izplatīšanas nekavējoties vērsās pie Padomes ar lūgumu izvērtēt Raidījumā izplatītās informācijas atbilstību Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma normām tieši norādot, ka ar antivielu testiem nevar izvērtēt vakcīnas iedarbīgumu, ka antivielu līmeņa salīdzināšana pēc pilna vakcinācijas kursa ar Pfizer/Biontech vakcīnu un AstraZeneca vakcīnas pirmās devas saņemšanas ir ārkārtīgi nekorekta. Bez tam Padome nesaskata problēmu tajā, ka tiek prasīts viedoklis arī no iestādēm, kuras sniedza savu viedokli arī Raidījumā, jo, pirmkārt, valsts kompetentās iestādes šajā jomā ir tikai dažas, kurām arī tika prasīts atzinums, un, otrkārt, arī neatkarīgo ekspertu loks šajā jomā ir ierobežots, kā arī nevienā no spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem nav noteikts aizliegums prasīt atzinumu no iestādēm, kas ir piedalījušās raidījumā, līdz ar to Padome savā rīcībā nesaskata nekorektumu.

[18.15] LTV uzskata, ka ir apšaubāms Lēmuma 3. punktā secinātais, ka konkrētajā gadījumā ir pieļaujams SEPLL subjektiem pēc analogijas piemērot EPLL normas attiecībā uz administratīvo atbildību. LTV vērs uzmanību, ka atbilstoši Senāta judikatūrai analogija administratīvo pārkāpumu lietās ir aizliegta. Administratīvo pārkāpumu lietas ir uzskatāmas par krimināllietām ECPAK 6. panta izpratnē. Tādēļ personām, kuras tiek sauktas pie administratīvās atbildības jābūt nodrošinātām līdzvērtīgām kriminālprocesuālām garantijām. Līdzīgi kā tas ir krimināllietās (Krimināllikuma 1. panta ceturtā daļa) arī administratīvo pārkāpumu lietās nav pieļaujama administratīvās atbildības normu tiesiskā sastāva vai seku pārņemšana un piemērošana pēc analogijas. Padome piekrīt, ka SEPLL subjektiem pēc analogijas nevar piemērot EPLL normas attiecībā uz administratīvo atbildību, taču ņemot vērā SEPLL likuma Pārejas noteikumu 1.punktu, kas nosaka, ka “pēc šā likuma spēkā stāšanās līdz dienai, kad atbilstoši šā likuma prasībām ir izveidota Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome pilnā sastāvā, jautājumos, kas skar sabiedriskos elektroniskos plašsaziņas līdzekļus, to pārvaldību un sabiedrisko pasūtījumu, piemērojami Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma noteikumi, kas ir spēkā līdz dienai, kad stājas spēkā šis likums” izriet, ka attiecībā uz SEPLL subjektiem visos jautājumos, kas skar sabiedriskos elektroniskos plašsaziņas līdzekļus līdz laikam, kad atbilstoši likuma prasībām ir izveidota Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome pilnā sastāvā, piemērojami Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma noteikumi, kas nozīmē, ka administratīvā atbildība par EPLL normu pārkāpumiem tiek piemērota, pamatojoties uz EPLL noteikto administratīvo atbildību.

[18.16] Raidījumā atspoguļotais antivielu testu eksperiments nav zinātnisks pētījums un tam tādām arī nav jābūt. Žurnālistiem nav pienākuma pašiem ar zinātniskām metodēm pētīt zāļu efektivitāti. Žurnālisti var paļauties uz amatpersonu sniegto informāciju, kā arī publiski pieejamu valsts iestāžu oficiāli izplatītu informāciju. Antivielu testu eksperimenta rezultāti un apsvērumi par tiem nekādā veidā nenonāk pretrunā oficiāli publicētajai un zināmajai informācijai par AstraZeneca efektivitātes līmeņa pētījumu trūkumiem, kā arī pierādītās efektivitātes atšķirībām starp vakcīnām. Padome norāda, ka, kā jau iepriekš tika minēts, tad žurnālistiem nav pienākuma pašiem ar zinātniskām metodēm pētīt zāļu efektivitāti un žurnālisti var paļauties uz amatpersonu sniegto informāciju, kā arī publiski pieejamu valsts iestāžu oficiāli izplatītu informāciju, tādēļ no Padomes puses nav saprotama VSIA “Latvijas Televīzija” veidotais pētījums par antivielu veidošanos pēc vakcinācijas ar AstraZeneca un Pfizer/Biontech, kā arī pēc Raidījuma ietvaros ekspertu paustā, ka ar šiem antivielu testiem nevar noteikt vakcīnas iedarbīgumu un cilvēka aizsardzības līmeni pret saslimšanu ar Covid–19.

[19] Padomes sēdē VSIA “Latvijas Televīzija” savos paskaidrojumos norādīja, ka:

[19.1] Administratīvā pārkāpuma process ir ierosināts pēc analogijas par SEPLL normu pārkāpumu piemērojot EPLL 80.panta pirmajā daļā noteikto administratīvo atbildību, kā arī nav ievēroti Administratīvās atbildības likuma 121.panta pirmās daļas 6.punkts un nav norādīts panti pēc, pēc kuriem VSIA “Latvijas Televīzija” ir saucama pie administratīvās atbildības. Kā jau iepriekš tika norādīts, tad Padome piekrīt, ka Lēmumā par administratīvā pārkāpuma lietas ierosināšanu ir neprecizitāte un pēc analogijas nav piemērojamas SEPLL normas, pamatojoties uz SEPLL pārejas noteikumu 1.punktu, kas nosaka, ka līdz laikam, kad tiks ievēlēta Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome tiek piemērotas EPLL normas, kādas tās bija spēkā līdz SEPLL stājās spēkā. Tā kā Lēmumā par administratīvās pārkāpuma lietas ierosināšanu, kā pamatojums, tika norādīts gan SEPLL 3.panta ceturtdaļa, gan EPLL 24.panta ceturtdaļa, kā arī EPLL 80.panta pirmā daļa, tad Padomes ieskatā ir ievērotas spēkā esošās likuma normas, līdz ar to nepastāv šķēršļi šī administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšana un lēmuma pieņemšanā par VSIA “Latvijas Televīzija” saukšanu pie administratīvās atbildības. Kas attiecas uz VSIA “Latvijas Televīzija” norādīto, ka Lēmums par administratīvā pārkāpuma lietas ierosināšanu neatbilst Administratīvās atbildības likuma 121.panta pirmās daļas 6.punktam, tad Padome norāda, ka minētā likuma norma nosaka, ka Lēmumā par administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanu norāda 6) administratīvā pārkāpuma izdarīšanas laiku, vietu, ziņas par administratīvā

pārkāpuma izdarīšanas faktiskajiem apstākļiem. Attiecībā uz to, ka lēmumā par administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanu ir jānorāda tiesību norma, kas paredz administratīvo atbildību, ir noteikts Administratīvās atbildības likuma 121.panta pirmās daļas 8.punktā. Padome norāda, ka lēmumā par lietas ierosināšanu ir norādīta gan tiesību norma, kas ir jāievēro elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem, veidojot programmu (EPLL 24.panta ceturtnā daļa), gan likumā paredzēto administratīvo atbildību par tās pārkāpumu (EPLL 80.panta pirmā daļa).

[19.2] Raidījumā tika iekļauti ekspertu viedokļi, līdz ar to Raidījumā izskanējusi informācija ir izplatīta ar pienācīgu precizitāti un neitralitāti. Padome nevar piekrist šādam apgalvojumam, jo ekspertu viedokļu iekļaušana raidījumā tikai liecina par viedokļu daudzveidību, bet ne pienācīgu precizitāti un neitralitāti informācijas izplatīšanā, kuras saturs ir aprakstīts šī Lēmuma 11. un 20.punktos.

[19.3] Raidījuma mērķis ir bijis rosināt diskusiju par bija aktualizēt jautājumu par to, vai valsts ir pietiekami izvērtējusi un ņēmusi vērā oficiālas informācijas trūkumu par AstraZeneca efektivitāti senioru vidū, pirms lēmuma par senioru vakcinēšanu tieši ar AstraZeneca vakcīnām, un vai tādā veidā nepastāv risks, ka AstraZeneca vakcīnas tiek izmantotas nelietderīgi. Padome norāda, ka, pirmkārt, Raidījuma nosaukums ir “Imunitāte Covid– 19” un arī tas, ka Raidījuma ietvaros tiek izplatīta ne tikai informācija par antivielām, kas radušās pēc vakcinācijas ar vakcīnām AstraZeneca un Pfizer/Biontech, bet antivielas tiek noskaidrotas arī divām citām cilvēku grupām, tas ir, cilvēki, kuri nav slimojuši, bet ir vai nav bijuši Covid– 19 simptomi, kā arī cilvēki, kuri ir izslimojuši Covid– 19, tādējādi raidījuma mērķis acīmredzami ir salīdzināt divu vakcīnu iedarbīgumu. Otrkārt, to apstiprina arī Padomes sēdē VSIA “Latvijas Televīzija” pārstāvju atšķirīgie viedokļi, jo viens no pārstāvjiem apgalvoja, ka Raidījuma mērķis ir politiskas diskusijas veidošana par to, cik pārdomāts ir valsts lēmums vakcīnu AstraZeneca izmantot senioru grupai 65+ un otrs pārstāvis apgalvoja, ka tēma par vakcīnas iedarbīgumu senioru grupā 65+, bija tikai viens jautājums, kas izkristalizējās Raidījuma veidošanas laikā;

[19.4] Cilvēkiem, kas tika vakcināti tikai ar AstraZeneca pirmo poti, neveicot pilnu vakcinācijas kursu, antivielu testi pēc pirmās potes tika veikti, pamatojoties uz Imunizācijas padomes priekšsēdētājas D.Zavadskas Raidījumā norādīto, ka vakcīnas AstraZeneca gadījumā laba aizsardzība un antivielu atbilde ir jau pēc pirmās potes. Padomes ieskatā šāds apgalvojums neiztur kritiku, jo pirmkārt, Imunizācijas padomes priekšsēdētāja D.Zavadska saka, ka laba aizsardzība un antivielu atbilde ir divu līdz trīs nedēļu, tas ir 14–21 dienas laikā, taču Raidījuma

ietvaros veiktie antivielu testi, it sevišķi senioru vecuma cilvēkiem, tika veikti no 13 līdz 22 dienai, kas nav korekti, ievērojot iepriekš minēto divu līdz trīs nedēļu periodu, kad aizsardzība tikai veidojas un sasniedz zināmu aizsardzības līmeni;

[19.5] Valsts iestādes savos atzinumos nav norādījušas, ka Raidījumā ir izskanējuši nepatiesi fakti. Padome norāda, ka minētā administratīvā pārkāpuma lieta tika ierosināta par Raidījumā izskanējušās informācijas izplatīšanu bez pienācīgas precizitātes un neitralitātes, bet ne par nepatiesas informācijas izplatīšanu;

[19.6] Valsts iestādes savos atzinumus par Raidījumu ir sniegušas, ņemot vērā uz tām izdarīto politisko spiedienu, tai pat laikā zinātnieki esot novērtējuši atzinīgi šāda raidījuma veidošanu, norādot arī dažas neprecizitātes, jo zinātniekiem patīk precizitāte. Padomes norāda, ka, pirmkārt, VSIA "Latvijas Televīzija" pārstāvji šo apgalvojumu nekādā veidā ar pierādījumiem neapstiprina, bet otrkārt, paši apstiprina, ka arī zinātnieki savos atzinumos esot norādījuši uz neprecizitātēm Raidījuma ietvaros izplatītajā informācijā, kas ir arī šīs administratīvā pārkāpuma lietas pamatā;

[19.7] Latvijas Televīzijai nav jāvērtē Raidījuma ietekme uz sabiedrību, it īpaši ņemot vērā sensitīvo tēmu par vakcīnu iepirkumu skandāliem, antivakseriem, jo Raidījums nav reklāmas kampaņa par produktu, kurš jāizvēlas, vai arī tāpēc, ka Raidījumam nav jāpanāk, lai pēc tā vairāk cilvēku vakcinētos vai nevakcinētos, kā arī nekāds kaitējums ar šo Raidījumu netika nodarīts. Padome norāda, ka elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem ir jāuzņemas redakcionālā atbildība, saskaņā ar EPLL 25.pantu, par visu kas tiek izplatīts programmā, tajā skaitā, ņemot vērā šīs administratīvās pārkāpuma lietas būtību, sevišķi būtu jāvērtē EPLL 26.panta pirmajā daļā noteiktie programmu veidošanas ierobežojumi, kur 9.punkts nosaka, ka programmās nedrīkst tikt izplatīts saturs, kas apdraud sabiedrības veselību vai varētu radīt nopietnus un smagus tās apdraudējuma riskus. No iepriekš minētā izriet, ka konkrētajā gadījumā vispār netika vērtēts Raidījuma saturs un iespējamā ietekme uz sabiedrību, kas Padomes ieskatā, veidojot sabiedriskā elektroniskā plašsaziņas līdzekļa televīzijas programmu, ir nepieņemami un ir uzskatāms par apdraudējumu sabiedrībai.

[20] Lai labāk saprastu EPLL 24.panta ceturtajā daļā noteikto programmu veidošanas nosacījumu, ka elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem ir jānodrošina, lai fakti un notikumi raidījumos tiktu atspoguļoti ar pienācīgu precizitāti un neitralitāti ir jānoskaidro terminu "pienācīgs", "precizitāte" un "neitralitāte" nozīme. Skaidrojošā vārdnīcā ar terminu

“pienācīgs”⁶ tiek saprasts tāds, kas ir atbilstošs (pieņemtajai kārtībai); tāds, kas ir vajadzīgs, nepieciešams, savukārt ar terminu “precizitāte”⁷ tiek saprasts tāds, kas ir precīzs. Līdz ar to ar vārdu savienojumu “pienācīga precizitāte” ir saprotams, ka tas nozīmē faktus atspoguļot precīzi, bez kļūdām un jautājumos, par kuriem tiek veidoti informatīvi analītiskie raidījumi skar vai ieinteresē lielu sabiedrības daļu, tad informācija jāatspoguļo ar vēl lielāku precizitāti. Savukārt ar terminu “neitralitāte”⁸ tiek saprasta atturēšanās nostāties kādā pusē, līdz ar to konkrētajā gadījumā ar vārdu savienojumu “pienācīga neitralitāte” ir saprotams, ka veidojot informatīvi analītiskos raidījumus fakti ir jāatspoguļo tā, lai raidījumā nebūtu jūtama raidījumu veidotāju/vadītāju nostāja, kura ietekmē raidījuma virzības noteikšanu attiecībā uz raidījumā apskatāmo tēmu.

[21] Pēc administratīvās pārkāpuma lietas ierosināšanas arī biedrība “Latvijas Mediju ētikas padome” (turpmāk arī – Ētikas padome) savā mājaslapā www.lmepadome.lv ir publicējusi informāciju par to, ka VSIA “Latvijas Televīzija” žurnālists Guntis Bojārs ir griezies ar lūgumu izvērtēt Raidījumā izplatīto informāciju, tas ir, izvērtēt viņa veidoto raidījumu par antivielām pret Covid-19. Ievērojot lielo viedokļu polarizāciju par konkrētā raidījuma saturu, Guntis Bojārs lūdzis Ētikas padomes viedokli par žurnālista tiesībām sabiedrības interesēs veikt testus, kuriem nav zinātniskas bāzes. Ētikas padome ir norādījusi, ka: *“Izvērtējot raidījuma vadītāja iesniegumu un konkrētā raidījuma saturu, Ētikas padome ir konstatējusi Biedrības Ētikas kodeksa 4.1.punktā nostiprinātā godprātības principa pārkāpumu, kurā noteikts, ka nav pieļaujama un ir novēršama nepatiesas, sagrozītas vai maldinošā formā pasniegtas informācijas, pārspīlējuma, stereotipizācijas publiskošana un centieni tīši un aizklāti ietekmēt auditoriju. [...] Konkrētajā raidījumā novērojamas dažādas žurnālistiskās izpētes un datu vākšanas un analīzes metodes, kas neļauj izdarīt raidījumā sniegtos secinājumus, piemēram, daudzfaktoru statistika, selektīvā izlase (selection bias), avotu un iegūto izpētes rezultātu nepamatota prioritizēšana, u.c., kas tiek izmantotas nekonsekventi, tādējādi nerasniedzot mērķi izpētes laikā tuvoties patiesībai. Tajā pašā laikā raidījumā nav veikts randomizēti kontrolēts eksperiments (randomized controlled experiment), kas ir vienīgā metode, lai noteiktu cēloņsakarību, un vienīgā metode, kas nosaka zāļu un vakcīnu iedarbību. Šādus eksperimentus noteiktā kapacitātē var un nepieciešams veikt arī žurnālistiem, bet jebkuras izpētes gadījumā ir stingri jāietur konsekvence datu vākšanas un analīzes laikā, bet*

⁶ Pieejams: <https://tezaurs.lv/mlvv/#/sv/pien%C4%81c%C4%ABgs>

⁷ Pieejams: <https://tezaurs.lv/mlvv/#/sv/precizit%C4%81te>

⁸ Pieejams: <https://tezaurs.lv/mlvv/#/sv/neitralit%C4%81te>

secinājumu vispārināšanā ir jāievēro ētikas pamatprincipi, tai skaitā, nepieļaujot maldinošā formā pasniegtas informācijas, pārspilējumu publicēšanu.[...] nav pieļaujama atbildības novelšana par neprofesionālas mediju prakses īstenošanu uz trešajām personām, kurām it kā būtu jāatspēko izdarītie secinājumi, jo izpētes rezultāti un secinājumi visupirms kritiski jāizvērtē pašiem pētījuma veicējiem. Gadījumos, kad medijam nav pietiekami laika un finansiālie resursi, lai veiktu zinātniski pamatotu izpēti vai randomizēti kontrolētu eksperimentu, jāaprobežojas ar žurnālistisku izpēti, kas žurnālistiem dod iespēju apzināt pētāmajam jautājumam nozīmīgākos avotus, ļaujot raidījuma tematikā iesaistītajām pusēm pamatot konkrētajos avotos pieejamās informācijas pamatotību.”⁹ No minētās Latvijas Mediju ētikas padomes atbildes secināms, ka konkrētajā gadījumā Raidījums ir pārkāpis godprātības principu, kurš nosaka, ka nav pieļaujama un ir novēršama nepatiesas, sagrozītas vai maldinošā formā pasniegtas informācijas, pārspilējuma, stereotipizācijas publiskošana un centieni tīši un aizklāti ietekmēt auditoriju, kas konkrētajā gadījumā Raidījumā izpaužas kā dažādas žurnālistiskās izpētes un datu vākšanas un analīzes metodes, kas neļauj izdarīt raidījumā sniegtos secinājumus, piemēram, daudzfaktoru statistika, selektīvā izlase, avotu un iegūto izpētes rezultātu nepamatota prioritizēšana, u.c., kas tiek izmantotas nekonsekventi, tādējādi nesasniedzot mērķi izpētes laikā tuvoties patiesībai. Līdz ar to Padome secina, ka arī Latvijas Mediju ētikas padome Raidījumā ir saskatījusi informācijas izplatīšanu bez pienācīgas precizitātes un neitralitātes.

[22] Saskaņā ar Administratīvās atbildības likuma (turpmāk arī – AAL) 132.pantu institūcijai (amatpersonai), izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, jānoskaidro, vai ir izdarīts administratīvais pārkāpums, vai to izdarījusi pie atbildības saucamā persona, vai šo personu var saukt pie administratīvās atbildības, vai ir atbildību mīkstinoši un pastiprinoši apstākļi, vai ir nodarīts mantisks zaudējums, kā arī jānoskaidro citi apstākļi, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā. Pamatojoties uz AAL 11.panta pirmajā daļā noteikto, ja personas izdarītais administratīvais pārkāpums konkrētajos apstākļos nav radījis tādu apdraudējumu tiesiski aizsargātajām interesēm, lai par to piemērotu sodu (maznozīmīgs pārkāpums), amatpersona var neuzsākt administratīvā pārkāpuma procesu, bet, ja tas ir uzsākts, amatpersona, augstāka amatpersona vai tiesa jebkurā stadijā var to izbeigt, nepiemērojot sodu. Šajā gadījumā

⁹ Pieejams: <https://www.lmepadome.lv/jaunumi/params/post/3036036/latvijas-mediju-etikas-padome-uzsak-treso-darbibas-gadu-un-izverte-vairakas>

amatpersona, augstāka amatpersona vai tiesa, ja to atzīst par lietderīgu, izsaka personai aizrādījumu. Aizrādījums nerada tiesiskas sekas.

[23] Juridiskās personas vaina nosakāma, ņemot vērā divus nosacījumus: pirmkārt, vai juridiskajai personai bija iespēja nodrošināt noteikumu ievērošanu, par kuru pārkāpšanu ir paredzēta atbildība, otrkārt, vai juridiskā personā veica nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu šo noteikumu ievērošanu (*Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta 2009.gada 5.marta spriedums lietā Nr.SKA-19/2009*). Saskaņā ar Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma 25.pantu "*elektroniskie plašsaziņas līdzekļi uzņemas redakcionālo atbildību. Elektronisko plašsaziņas līdzekļu redakcionālā atbildība šā panta izpratnē ir efektīva kontrole gan attiecībā uz raidījumu izvēli, gan attiecībā uz to organizāciju programmās un katalogos. Šie noteikumi neattiecas uz programmu retranslāciju.*" Tā kā VSIA "Latvijas Televīzija" pati veido savu programmu un attiecībā uz programmā iekļautajos raidījumos izplatīto informāciju un veiktajiem pētījumiem pieņem redakcionālus lēmumus, tajā skaitā par raidījumos izplatītās informācijas pienācīgu precizitāti un neitralitāti, tad VSIA "Latvijas Televīzija" bija iespēja nodrošināt programmas veidošanas nosacījumu ievērošanu atbilstoši Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likumā noteiktajam. No minētā secināms, ka VSIA "Latvijas Televīzija" bija iespēja izvērtēt Raidījumā izplatītās informācijas precizitāti un neitralitāti, ņemot vērā gan valstī esošo situāciju, gan faktu, ka lielai daļai no vakcīnu saņēmušajiem senioriem 65+ nebija pat iespējas izvēlēties citu vakcīnu, kā faktu, ka Raidījumā izplatītā informācija varētu ietekmēt sabiedrības uzticību veselības sistēmai kopumā.

Ievērojot visu minēto un vērtējot to, secināms, ka ir izdarīts administratīvais pārkāpums un lietā nepastāv apstākļi, kas varētu būt par pamatu lietvedības izbeigšanai (AAL 119.pants), lietā nepastāv apstākļi, lai nepiemērotu administratīvo sodu, kā arī konstatētais pārkāpums nav uzskatāms par maznozīmīgu, un tādēļ VSIA "Latvijas Televīzija" konkrētajā gadījumā nav atbrīvojama no administratīvās atbildības (AAL 11.panta pirmā daļa), un tā iemesla dēļ, lai atturētu pārkāpēju un citus elektroniskos plašsaziņas līdzekļus no administratīvo pārkāpumu izdarīšanas, kā arī šādu pārkāpumu atkārtotāšanās, Padome uzskata, ka nepieciešams VSIA "Latvijas Televīzija" piemērot administratīvo sodu. Padomes ieskatā ar administratīvā soda palīdzību VSIA "Latvijas Televīzija" tiks motivēts savā turpmākajā darbībā nepieļaut atkārtotu iepriekš minētā pārkāpuma izdarīšanu.

[24] Ievērojot iepriekš minēto un izvērtējot lietā esošās ziņas par faktiem kopumā un savstarpējā sakarībā, Padome secina, ka elektroniskais plašsaziņas līdzeklis VSIA "Latvijas

Televīzija” programmā “LTV1” 2021.gada 29.martā raidījumā “Aizliegtais paņēmiens” izplatot informāciju bez pienācīgas precizitātes un neitralitātes ir pārkāpis Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma 24.panta ceturto daļu, tādējādi izdarot Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma 80.panta pirmajā daļā paredzēto pārkāpumu – *“Par šajā likumā noteikto aizliegumu un ierobežojumu pārkāpšanu vai pienākumu neievērošanu attiecībā uz elektronisko plašsaziņas līdzekļu programmu veidošanu vai pakalpojumu sniegšanu pēc pieprasījuma piemēro brīdinājumu vai naudas sodu fiziskajai personai no desmit līdz simt naudas soda vienībām, bet juridiskajai personai — no simt līdz divtūkstoš naudas soda vienībām.”* AAL 16.panta otrā daļa nosaka, ka *“viena naudas soda vienība ir pieci euro.”* No minētā izriet, ka par EPLL 80.panta pirmās daļas pārkāpumu juridiskām personām var piemērot naudas sodu no 500 euro līdz 10 000 euro.

[25] AAL 19.panta pirmā daļa nosaka, ka *“sodu par administratīvo pārkāpumu piemēro ietvaros, ko nosaka likums vai pašvaldību saistošie noteikumi, kuros paredzēta atbildība par izdarīto pārkāpumu.”*

[26] AAL 19.panta otrajā daļā noteikts, ka *“nosakot administratīvā soda veidu un mēru, ņem vērā izdarītā pārkāpuma raksturu, pie atbildības saucamās personas personību (juridiskajai personai — reputāciju), mantisko stāvokli, pārkāpuma izdarīšanas apstākļus, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.”* Nosakot soda apmēru, Padome ņem vērā turpmāk norādītos apsvērumus:

[26.1] Izdarītā pārkāpuma raksturs:

1) Pārkāpums radies, jo VSIA “Latvijas Televīzija” neveica visus iespējamus pasākumus Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma 24.panta ceturtais daļas noteikumu ievērošanai, tajā skaitā neizvērtēja Raidījumā izplatītās informācijas precizitāti un neitralitāti, lai izslēgtu pārkāpuma seku iestāšanās iespēju. VSIA “Latvijas Televīzija” nav apzinājusies savu darbību prettiesisko raksturu un nav paredzējusi pārkāpuma seku iestāšanās iespēju, kaut gan tās varēja un vajadzēja paredzēt;

2) Izdarītais pārkāpums nav uzskatāms par tādu, kas radies tehnisku iemeslu dēļ;

3) Izdarītais pārkāpums uzskatāms par būtisku, jo tas ir skāris īpaši aizsargājamas tiesības un jomu – sabiedrības veselība, ņemot vērā Latvijā un pasaulē esošo koronavīrusa pandēmiju;

4) VSIA “Latvijas Televīzija” pārkāpums ir vērtējams kā pirmreizējs.

[26.2] Pārkāpuma izdarīšanas apstākļi:

- 1) nav konstatējams, ka pārkāpums būtu radies tehniskas kļūdas dēļ;
- 2) pie atbildības saucamā persona nav mēģinājusi novērst pārkāpumu.

[26.3] Pie atbildības saucamās personas personība (reputācija):

1) pie atbildības saucamās personas attieksme pret izdarīto pārkāpumu – neizprot pārkāpuma rakstura būtiskumu un nav veikusi darbības, lai novērstu izdarīto pārkāpumu;

2) VSIA “Latvijas Televīzija” ir sniegusi paskaidrojumus administratīvā pārkāpuma lietā Padomes noteiktajā termiņā;

3) attiecībā uz VSIA “Latvijas Televīzija” darbību pēdējā gada laikā Padomē ir ierosināta 1 (viena) administratīvā pārkāpuma lieta par EPLL 35.panta devītajā daļā paredzēto audio un audiovizuālu komerciālu paziņojumu veidošanas vispārīgie noteikumi, kurā VSIA “Latvijas Televīzija” tika atzīta par vainīgu un sodīta pēc EPLL 78.panta ar naudas sodu 4000 (četri tūkstoši) EUR apmērā jeb 800 (astoņi simti) naudas soda vienībām.

[26.4] Pie atbildības saucamās personas mantiskais stāvoklis:

Saskaņā ar publiski pieejamo VSIA “Latvijas Televīzija” gada pārskatu 2020.gadā apgrozījums ir bijis 19 092 987 euro, bet 2020.gadu VSIA “Latvijas Televīzija” ir noslēgusi ar 7122 euro lieliem zaudējumiem.

[26.5] Administratīvo atbildību pastiprinoši vai mīkstinājoši apstākļi: nav konstatējami.

[26.6] Juridiskas personas vaina nosakāma, ņemot vērā divus nosacījumus: pirmkārt, vai juridiskajai personai bija iespēja nodrošināt noteikumu ievērošanu, par kuru pārkāpšanu ir paredzēta administratīvā atbildība, otrkārt, vai juridiskā persona veica nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu šo noteikumu ievērošanu (*sk. Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta 2009.gada 5.marta spriedums lietā Nr.SKA-19/2009*).

[26.7] Saskaņā ar AAL 13.pantu “*Administratīvais sods ir ietekmēšanas līdzeklis, kas tiek piemērots administratīvo pārkāpumu izdarījušajai personai, lai aizsargātu sabiedrisko kārtību, atjaunotu taisnīgumu, sodītu par izdarīto pārkāpumu, kā arī atturētu administratīvo pārkāpumu izdarījušo personu un citas personas no turpmākas administratīvo pārkāpumu izdarīšanas.*”

[26.8] Pieņemot lēmumu par soda mēra apjomu, Padome ņem vērā Padomes Vadlīnijas sankciju piemērošanā par administratīvajiem un reklāmas pārkāpumiem. Izvērtējot šīs lietas apstākļus, pārkāpums ir uzskatāms par būtisku, jo tas ir skāris īpaši sensitīvu jomu – sabiedrības veselība, ņemot vērā Latvijā un pasaulē esošo koronavīrusa pandēmiju. Par būtiskiem pārkāpumiem saskaņā ar Padomes vadlīnijās noteikto juridiskām personām piemērojams

naudas sods no 701 līdz 2000 naudas soda vienībām jeb no 3505 līdz 10 000 EUR. Ņemot vērā iepriekš minēto, Padome uzskata par nepieciešamu piemērot administratīvo sodu 800 (astoņi simti) naudas soda vienības jeb EUR 4000 (četri tūkstoši *euro*) apmērā, kas uzskatāms par soda apmēru, kas nenodara VSIA “Latvijas Televīzija” ar pārkāpumu nesamērojamus materiālus zaudējumus, vienlaikus stimulējot VSIA “Latvijas Televīzija” un citus elektroniskos plašsaziņas līdzekļus turpmāk ievērot EPLL prasības attiecībā programmu veidošanas nosacījumu un ierobežojumu ievērošanu.

Ievērojot minēto un saskaņā ar Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma 24.panta ceturto daļu, 80.panta pirmo daļu un Administratīvās atbildības likuma 151.panta 1.punktu, kā arī 153.panta pirmo daļu, Padome

nolemj:

- 1. Sodīt elektronisko plašsaziņas līdzekli VSIA “Latvijas Televīzija”, reģistrācijas numurs 40003080597, par Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma 80.panta pirmajā daļā paredzētā pārkāpuma izdarīšanu, uzliekot naudas sodu 800 (astoņi simti) naudas soda vienības jeb EUR 4000 (četri tūkstoši *euro*) apmērā.**
- 2. Pieņemto lēmumu paziņot VSIA “Latvijas Televīzija” .**

Administratīvais sods jāsamaksā 1 (vienu) mēneša laikā zemāk norādītajā bankas kontā:

Saņēmējs: Valsts kase

Reģistrācijas Nr.90000050138

Konta Nr. LV78TREL1060001019900

Saņēmēja banka: Latvijas Banka

Bankas BIC: TRELLV22

Saskaņā ar Administratīvās atbildības likuma 166.panta pirmo un otro daļu, kā arī 168.panta pirmo daļu persona, kura saukta pie administratīvās atbildības, šo lēmumu desmit darba dienu laikā no lēmuma paziņošanas dienas var pārsūdzēt rajona (pilsētas) tiesā pēc tās juridiskās adreses, iesniedzot sūdzību Nacionālajai elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomei.

Saskaņā ar Administratīvās atbildības likuma 262.pantu termiņš lēmumā noteiktā naudas soda labprātīgai izpildei pilnā apmērā tiek noteikts 1 (viens) mēnesis no dienas, kad lēmums ir stājies likumīgā spēkā. Naudas soda brīvprātīgas izpildes kārtība ir noteikta Administratīvās atbildības likuma 263.pantā.

Gadījumā, ja naudas sods labprātīgi netiek samaksāts šajā lēmumā noteiktajā termiņā, tad saskaņā ar Administratīvās atbildības likuma 269.panta pirmo daļu iestāde pēc naudas soda brīvprātīgas izpildes termiņa beigām nekavējoties nodod lēmumu par sodu piespiedu izpildei zvērinātam tiesu izpildītājam.

Padomes priekšsēdētājs

Ivars Āboliņš

*DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA
ZĪMOGU*